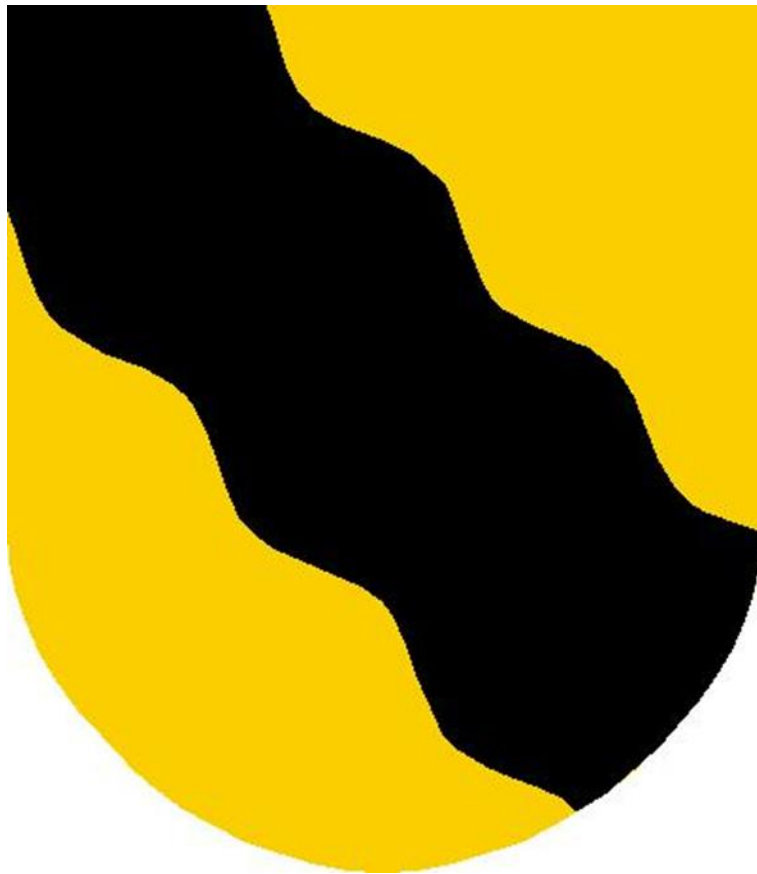

RANTASALMEN KUNTA

LAAJA HYVINVOINTIKERTOMUS JA HYVINVOINTISUUNNITELMA 2022-2025

Vuosiraportti 2023

Hyväksytty
Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta xx.xx.2024 §
Kunnanhallitus xx.xx.2024 §
Kunnanvaltuusto xx.xx.2024 §

Dokumentin sisältö

OSA I VÄESTÖN HYVINVOINNIN TILA VUONNA 2022

- 1 Indikaattorien ja muun tiedon osoittama hyvinvointi
- 2 HYTE -kerroin, TEA-viisari ja tulosindikaattorit

OSA II HYVINVOINTISUUNNITELMA VALTUUSTOKAUDELLE 2022-2025

- 3 Kuntastrategian painopisteet ja linjaukset
- 4 Hyvinvoinnin edistämisen erillisohjelmat ja -suunnitelmat
- 5 Hyvinvointisuunnitelma

OSA III VALTUUSTOKÄSITTELY

- 6 Hyvinvointityöryhmä
- 7 Vuosiraportin 2023 hyväksyminen

OSA I VÄESTÖN HYVINVOINNIN TILA VUONNA 2022

Väestön hyvinvoinnin tilan vuosiraportin 2022 yhteyteen on tuotu indikaattoreiksi nostetut kouluterveyskyselyn vuoden 2023 tulokset. Vuoden 2023 osalta on raportoitu, mitä tilastoja on ollut saatavilla.

1 Indikaattorien ja muun tiedon osoittama hyvinvointi

Kunnan talouden tasapainottamistoimet jatkuivat menestyksekkäästi vuonna 2022. Tähän osaltaan vaikutti valtionosuuksien nousu reilut 5 %, ollen 3760 /asukas. Valtionosuuden osuus nettokustannuksista nousi 3,34 %, ollen 49,5 %. Verotulojen määrä jatkoi kasvuaan, ollen 4045 /asukas. Vuosikate parani lähes 30 %, ollen 630 /asukas ja suhteellinen velkaantuneisuus on säilyi edellisen vuoden tasolla (28,3%), hyvin maltillisena. Lainamäärä laski noin 15 % ja oli vuonna 2022 1728 /asukas.

Väestön määrä on jatkanut laskuaan, tosin maltillisesti -0,66 %. Vuoden 2022 lopussa väestön määrä oli 3308. Väestöennusteeseen 2030 nähden väestön määrän väheneminen on ollut selvästi ennustetta hitaampaa. Huoltosuhde on hitaasti noussut 93,6 %:iin. Kuntien välinen nettomuutto on kääntynyt negatiiviseksi, ollen -1,5 %, joka on maakunnan tasoa ja seutukuntaa vähäisempää. Muuta kieltä kuin kotimaisia kieliä puhuvien osuudessa näkyy tilapäistä suojelua saavien tulo Rantasalmelle. Osuus on noussut selvästi ja on lähellä seutukunnan tasoa ja selvästi maakunnan tasoa korkeampi.

Lapsiperheiden määrä perheiden määrästä on laskenut noin 4 %, ollen 26,7 %, joka on vertailualueista matalimmalla tasolla. Yksinhuoltaja perheiden määrä on ollut kasvussa nousten 23,8 %:iin, joka on kuitenkin edelleenkin maakuntaa ja seutukuntaa jonkin verran pienempi määrä. Yhden hengen asuntokuntien määrä on jatkanut kasvuaan, ollen 45,6 %. Koulutustaso-mittain lievässä kasvussa ja saavutti tason 307,6 vuonna 2022 jääden edelleen selvästi alle valtakunnallisen ja maakunnallisen tason.

Työllisten määrä on hieman noussut, ollen 36,7 % väestöstä vuonna 2022. Käytettävissä olevien tulojen määrä (Gini -kerroin) on myös hieman noussut, ollen 25,3. Sekä kunnan yleinen (18,4 %) että lasten (15,4 %) pienituloisuusaste on noussut verrattuna edelliseen vuoteen jonkin verran, ollen molemmissa luokissa vertailualueiden korkeimpia. Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneiden 18–24-vuotiaiden osuus on laskenut noin 43 %, ollen 3,6 % vastaavan ikäisestä väestöstä, osuus on vertailualueiden korkein. Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneiden 25–64-vuotiaiden osuus on laskenut yli 20 %, ollen 1,5 % vastaavan ikäisestä väestöstä, osuus on seutua ja maakuntaa selvästi matalampi.

Vaikeasti työllistyvien osuus (rakennetyöttömyys) 15–64-vuotiaista on laskenut vuosina 2022–2023 %, ollen 3,4 %, joka on vertailualueiden matalimpia osuuksia. Koulutuksen ulkopuolelle jääneiden 17–24 -vuotiaiden osuus vastaavan ikäisestä väestöstä on kasvanut merkittävästi, ollen 14,7 %, joka on vertailualueiden korkein osuus. Toimeentulotukea saaneet lapsiperheiden osuus lapsiperheistä on noussut 16,7 %, ollen 10,5 %, joka on vertailualueiden korkeimpia osuuksia.

Kouluterveyskysely tehdään 2 vuoden välein. Edellinen kysely on tehty vuonna 2021 ja viimeisin vuonna 2023. Hyvinvointikertomuksen raportissa on nostettu esille vaaditut indikaattoritietueet.

Osiassa 5. Hyvinvointisuunnitelma on raportoitu Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman toteutuma sen tavoitteiden ja mittareiden mukaisesti.

4.-5. -luokat

- 7,8 % kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi. Osuus on vertailualueiden matalimpia.
- 77,9 % on tyytyväisiä elämäänsä tällä hetkellä. Osuus on laskenut yli 10 % edellisestä kyselystä ja vertailualueiden heikoin.
- 18,8 % on koulukiusattuna vähintään kerran viikossa. Osuus on vertailualueiden korkein.
- 13 % on kokenut vanhempien tai muiden huoltajien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana. Osuus on merkittävästi laskenut ja on vertailualueiden matalimpia.

8.-9.- luokat

- Noin joka kymmenes kokee läheisen ystävän puutetta. Osuus on hieman noussut ja on vertailualueiden matalimpia.
- Kohtalaista tai vaikeaa ahdistuneisuutta kokee 12,2 % ja määrä on hieman laskenut vuoden 2021 tilanteeseen nähden. Osuus on vertailualueiden matalimpia.
- 28,6 % kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi. Osuus on laskenut vuoden 2021 tilanteeseen nähden. Osuus on vertailualueiden korkeimpia.
- Ylipainoisia 15,9 %. Osuus on huomattavasti laskenut ja on vertailualueiden matalimpia.
- Kouluruuan jättää väliin viikoittain 20,4 %. Osuus on mukavasti laskenut ja on vertailualueiden matalimpia.
- 22,9 % on kokenut vahvaa positiivista mielenterveyttä viimeisen kahden viikon aikana. Osuus on noussut merkittävästi vuodesta 2021 ja on koko maan tasoa hieman heikommalla tasolla, mutta vertailualueiden kokonaissijoituksessa hyvää keskitasoa.
- 70,2 % on tyytyväisiä elämäänsä tällä hetkellä. Osuus on hieman noussut ja on vertailualueiden parhaimmista.
- 12,5 % on erittäin heikko osallisuuden kokemus. Osuus on vertailualueiden heikoimpia.
- 22,4 % on kokenut, että oppilaitoksen fyysiset työolot ovat häirinneet opiskelua. Osuus on vertailualueiden matalimpia.

Ylipainon (ml. lihavuus) yleisyys 2 - 6-vuotiailla, 7 - 12- ja 13 - 16 -vuotiailla on laskenut, mutta osuudet ovat yhä vertailualueiden korkeimpia. Ylipainon osuus ikäluokissa kohoaa iän myötä noin neljänneksestä reiluun kolmannekseen. Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 5. ja 8. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky, on kohentunut mittausjaksojen välillä, enemmän nuoremman luokka-asteen osalta (ollen 60,5 %) kuin vanhemman luokka-asteen osalta (ollen 55,6 %). Osuudet ovat vertailualueiden parhaimmista.

Lastensuojelun avohuollollisten tukitoimien piirissä olleita 18 - 20-vuotiaita vastaavan ikäisestä väestöstä oli vuonna 2022 5,1 %. Ahtaasti asuvien lapsiperheiden määrä kaikista lapsiperheistä on hieman laskenut tarkastelujaksolle, ollen 29,4 % Molemmat seurattavat luvut ovat seudullista, maakunnallista ja valtakunnallista tasoa korkeampia. Koulussa noudatetaan valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuosituksia koululounaan ja välipalojen järjestämisessä.

Perusterveydenhuollon lastenneuvolan käynnit (0-7 v) ovat vertailujaksolla olleet v. 2022 5618/1000 ja v. 2023 5059/1000, jotka ovat vertailualueita selvästi korkeampia arvoja. Ala-asteiden saavutettavuus enintään 2 km etäisyydellä kotoa on mahdollista noin kolmannekselle koululaisista, tämä on vertailualueiden matalin osuus ja kertoo koulun keskittymisestä kuntakeskukseen.

Syrjäytymisriskissä olevien 18-24 -vuotiaiden osuus vastaavan ikäisistä on laskenut, ollen 20,9 %, joka on vertailualueen korkeimpia.

Mielenterveysperusteisesti sairaspäivärahaa saaneiden 25 - 64 -vuotiaiden osuus on hieman noussut v. 2022, ollen 23,5/1000 ja laskenut vuonna 2023 ollen 21/1000, joka on edelleenkin vertailualueiden matalin arvo. Vastaavan ikäisten työttömyyseläkettäsaavien osuus on laskenut hieman, ollen 10,5 % v. 2022, joka taas on vertailualueen korkein arvo. Ikävakioitu työkyvyttömyysindeksi on hieman noussut, ollen 118,6, joka on koko maata selvästi korkeampi, mutta vertailukuntien matalimpia. Ikävakioitu sairastavuusindeksi on laskenut, ollen 111 ja edelleenkin vertailualueiden korkeimpia.

Perusterveydenhuollon avohuollon lääkärikäynnit ovat 15 - 49 -vuotiailla nousseet noin 14 %, olle 1301/1000 vuonna 2022. Vastaavasti 50 - 64-vuotiailla lääkärikäynnit ovat samoin nousseet noin 14 %, ollen 1195/1000 vuonna 2022. Perusterveydenhuollon avohoidon kaikki lääkärikäynnit /1000 asukasta ovat nousseet tasaisesti edellisvuodesta vuoteen 2022, ollen 1512/1000 kauden päättyessä. Määrät ovat vertailualueiden korkeimpia.

Erityiskorvattaviin lääkkeisiin psykoosin vuoksi oikeutettujen, 65 -vuotta täyttäneiden määrä on pysynyt suhteellisen tasaisena tarkastelujaksolla 2022-2023, ollen 2,4 % vastaavan ikäisestä väestöstä. Luku on seutukunnan tasoa vastaava ja muuta maata matalampi. Täyttä kansaneläkettä saavien määrä on laskenut, ollen 1,5 % v. 2022 ja 1,3 % v. 2023 vastaavan ikäisestä väestöstä ja osuus on maakuntatasoista. Yksinasuvien 75 vuotta täyttäneiden osuus vastaavan ikäisestä asuntoväestöstä on laskenut hieman, ollen 43,3 %, joka on vertailualueiden matalimpia.

Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä/10000 vastaavan ikäistä ovat laskeneet tasaisesti, ollen 262/10000, joka on vertailualueiden alhaisin osuus. Omaishoidon tuen 75 vuotta täyttäneet hoidettavat osuus vastaavan ikäisestä väestöstä on noussut, ollen 4,7 %, joka on vertailualueiden korkeimpia.

Poliisin tietoon tulleiden henkeen ja terveyteen kohdistuneiden rikosten määrä on tarkastelujaksolla laskenut, ollen 4,5/1000 asukasta, joka on vertailualueiden alhaisimpien joukossa. Poliisin tietoon tulleiden omaisuusrikosten määrä on noussut, ollen 22,1/1000 asukasta, joka on kuitenkin edelleen vertailualueiden matalimpia. Vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidettujen potilaiden määrä on laskenut, ollen 123,5/10000 asukasta, joka on vertailualueiden korkeimpia.

Yhteenvedona voidaan todeta, että kuntatalouden tilanne on toistaiseksi saatu tasapainotettua. Hyvinvointialueen toiminnan käynnistymisen aikana on yhteistyön teko kuntien kanssa edennyt hieman viiveellä ja erilaiset työryhmät ovat alkaneet muotoutumaan. Kunnan on omassa toiminnassaan ja sen kehittämisessä kiinnitettävä erityisesti huomiota eri-ikäisten yksinäisyyden ehkäisyyn, lasten ja nuorten terveyden edistämiseen erityisesti ylipainon, mielen hyvinvoinnin ja fyysisen kunnon osalta, nuorten aikuisten syrjäytymisen ehkäisyyn ja elämän hallinnan tukemiseen, ikäihmisten kotona asumisen ja heitä omaishoitajina hoitavien tukemiseen ja maahanmuuttaneiden kotoutumisen edistämiseen. Palveluiden tarjoamisessa ja niiden hinnoittelussa on syytä ottaa huomioon paikkakunnan korkeahko pienituloisuusaste eri ikäryhmissä. Osallistamiseen ja ennakkovaikutusten arviointiin on myös panostettava.

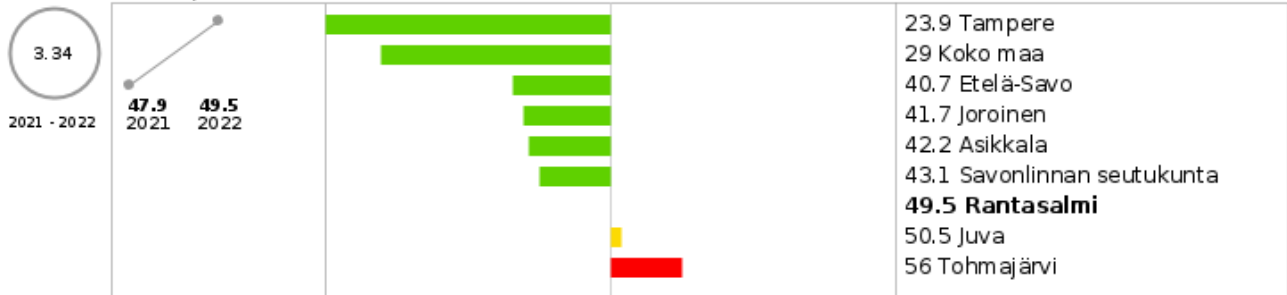
TALOUS JA ELINVOIMA

Talous Tulot

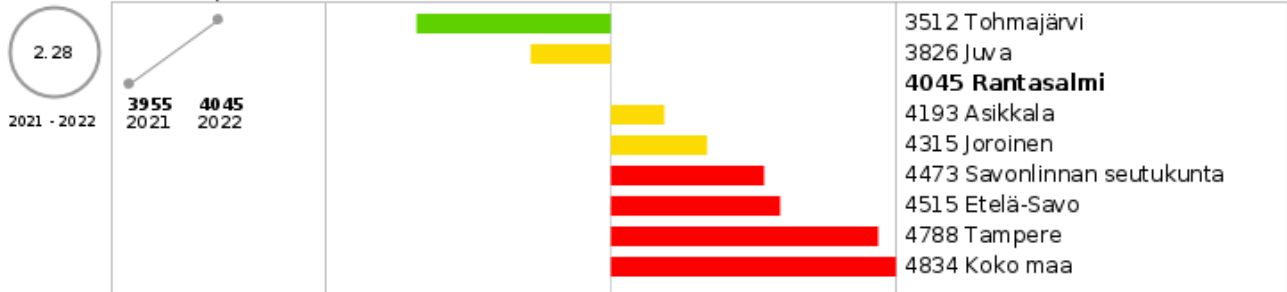
Valtionosuudet yhteensä euroa / asukas

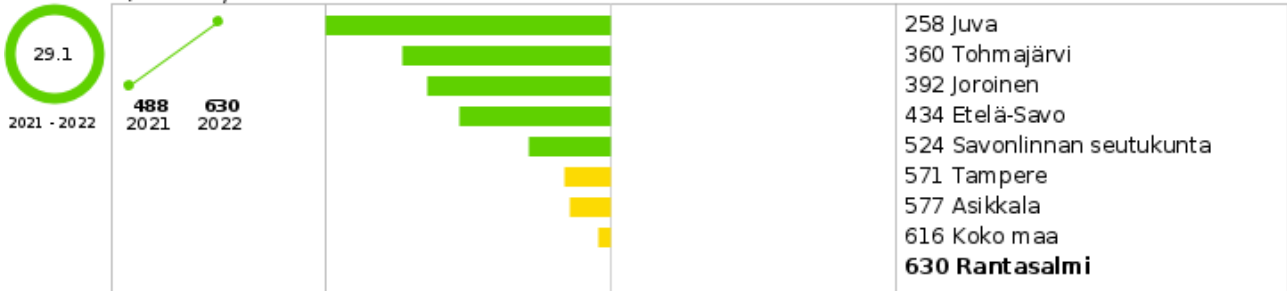
Valtionosuudet, % nettokustannuksista

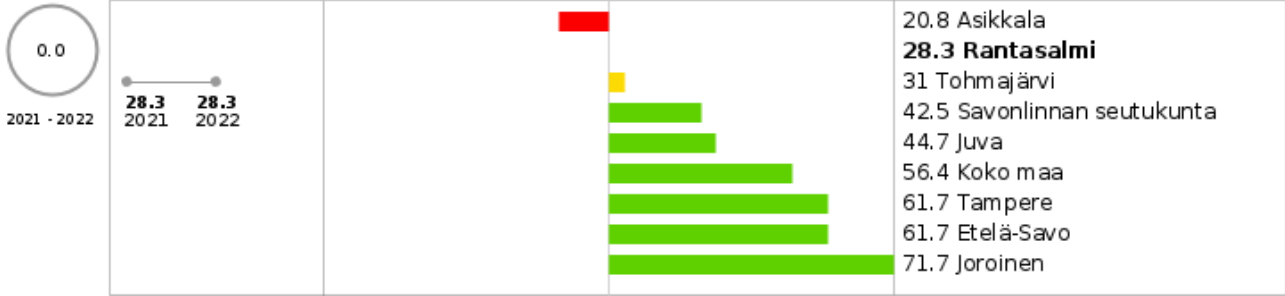
Verotulot, euroa / asukas

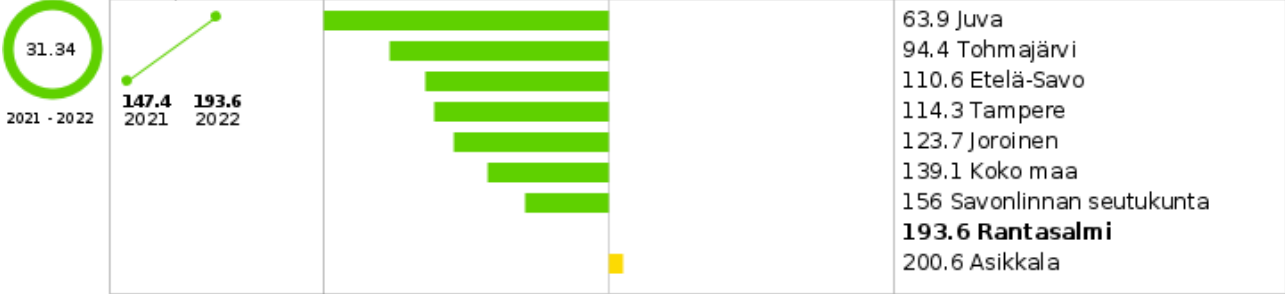
Vuosikate, euroa / asukas

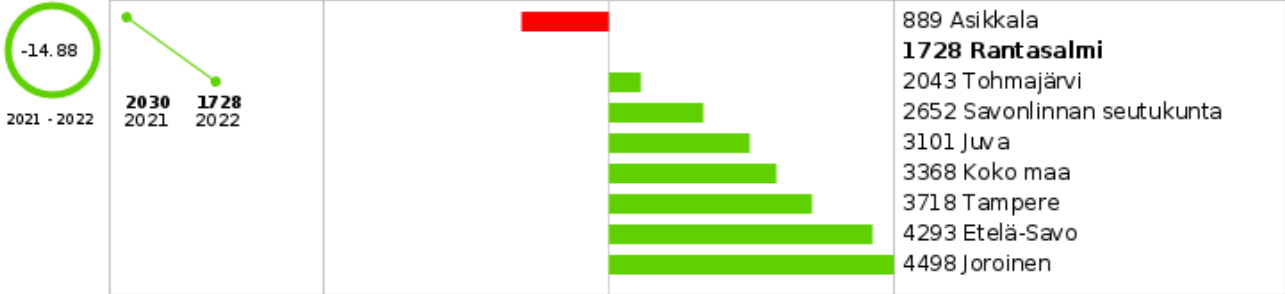
Suhteellinen velkaantuneisuus, %

Vuosikate, % poistoista

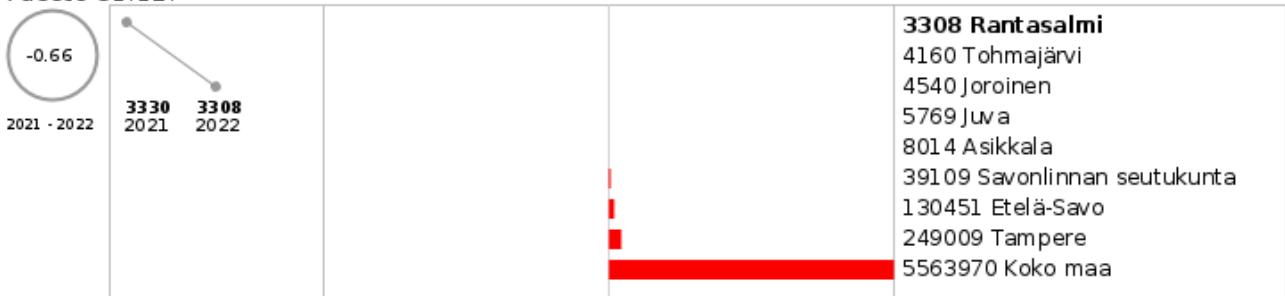
Lainakanta, euroa / asukas

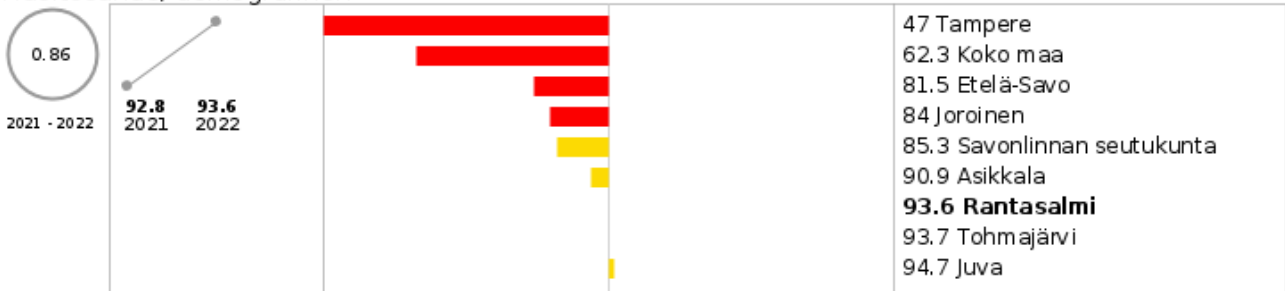
Elinvoima

Väestö

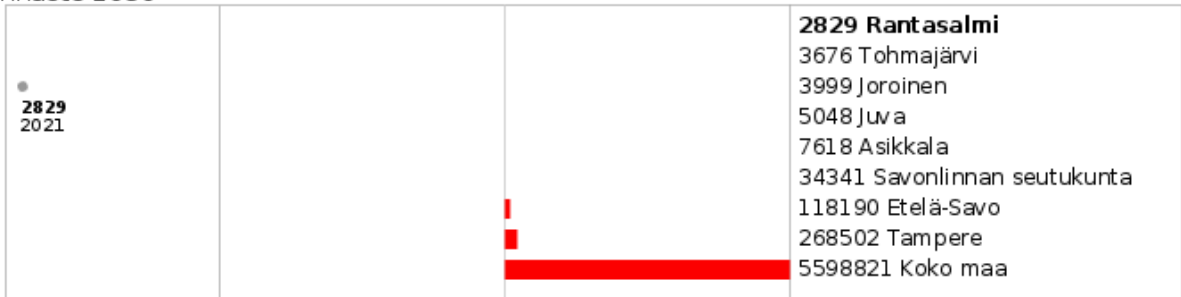
Väestö 31.12.

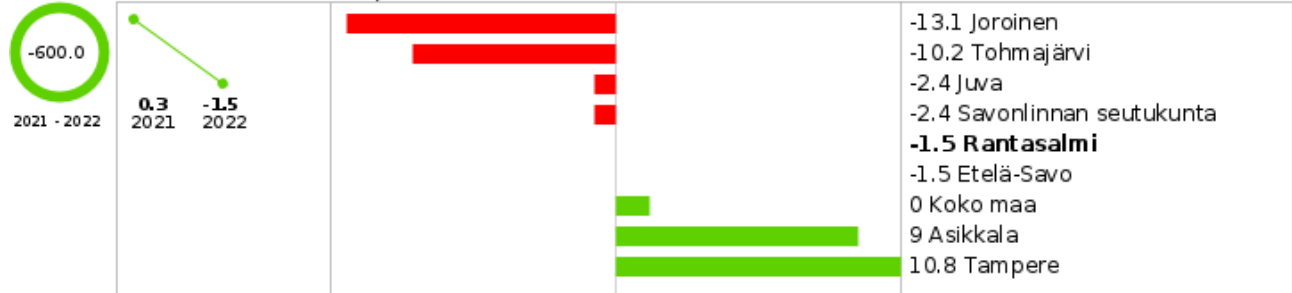
Huoltosuhte, demografinen

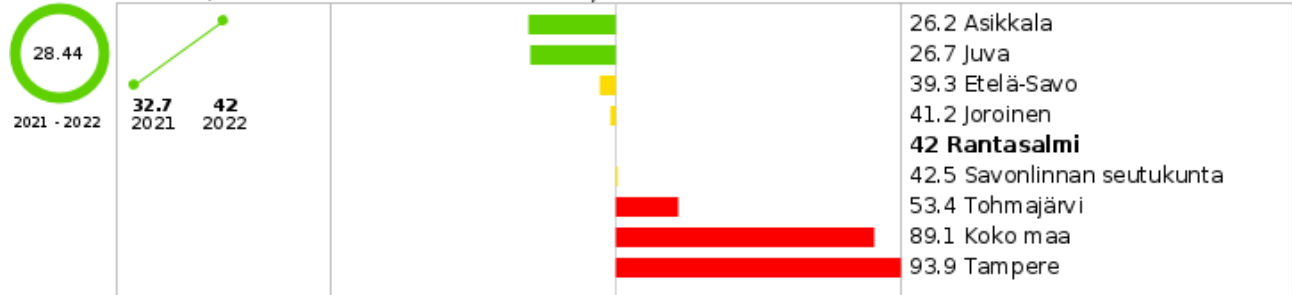
Väestöennuste 2030

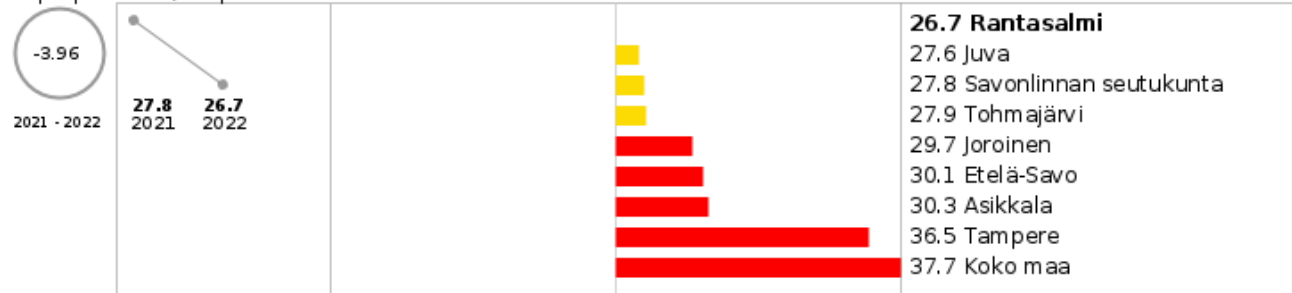
Kuntien välinen nettomuutto / 1 000 asukasta

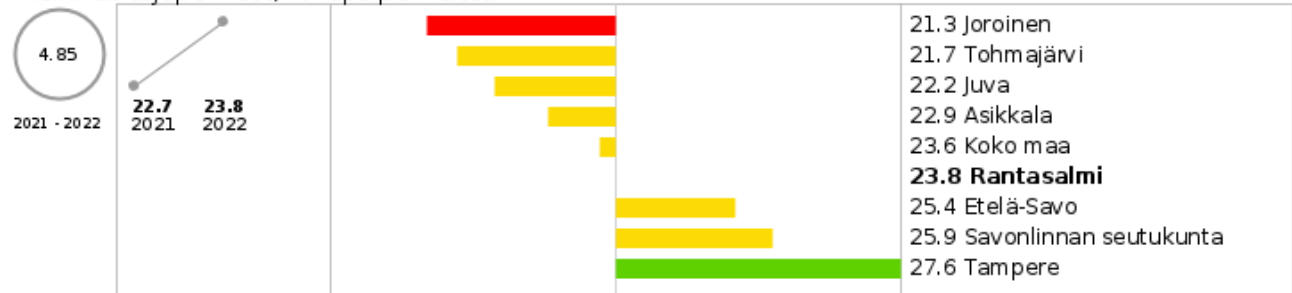
Muu kuin suomi, ruotsi tai saame äidinkielenä / 1 000 asukasta

Lapsiperheet, % perheistä

Yksinhuoltajaperheet, % lapsiperheistä

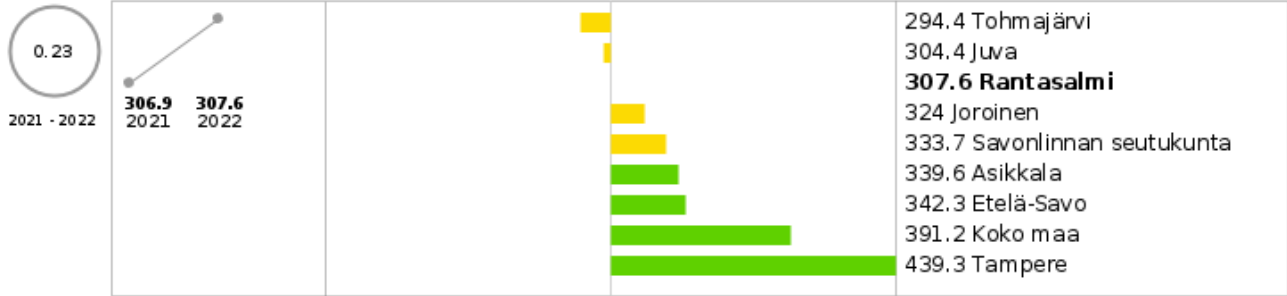

Yhden hengen asutokunnat, % asutokunnista

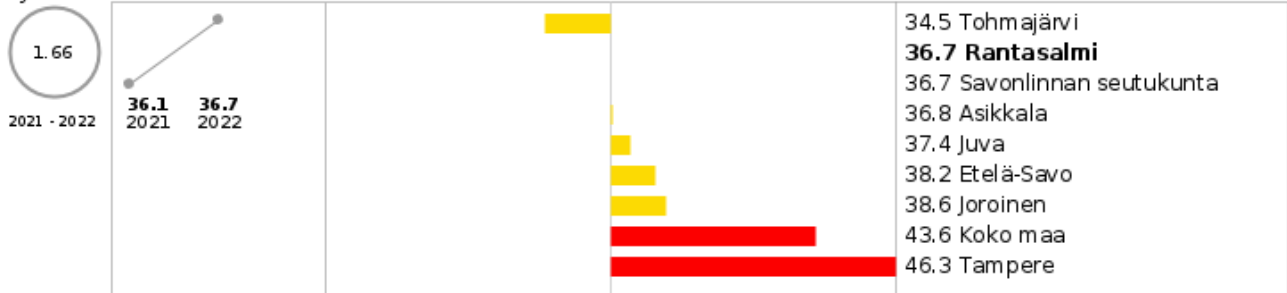

Koulutustasomittain

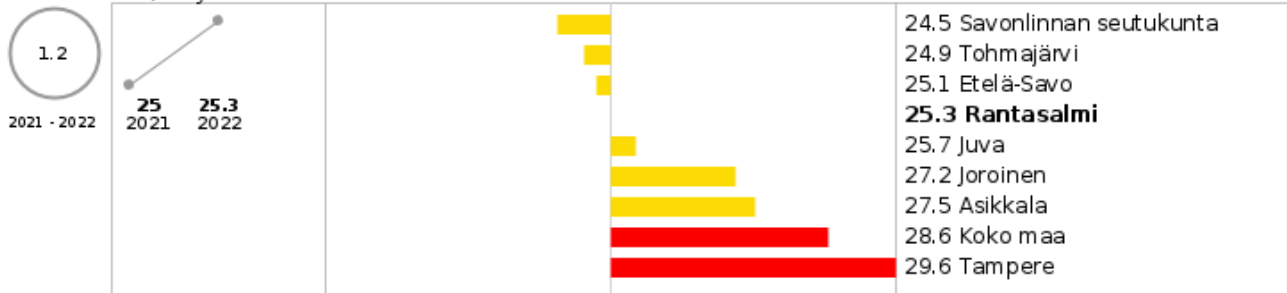

Elinvoima

Työlliset, % väestöstä

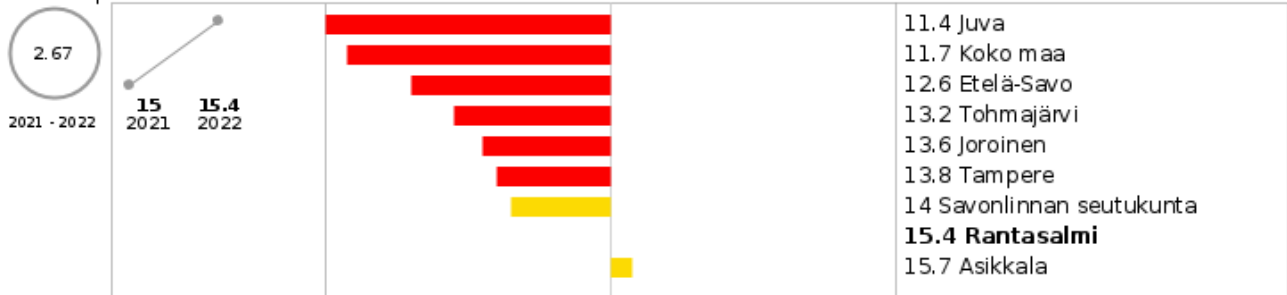
Gini-kerroin, käytettävissä olevat tulot

Kunnan yleinen pienituloisuusaste

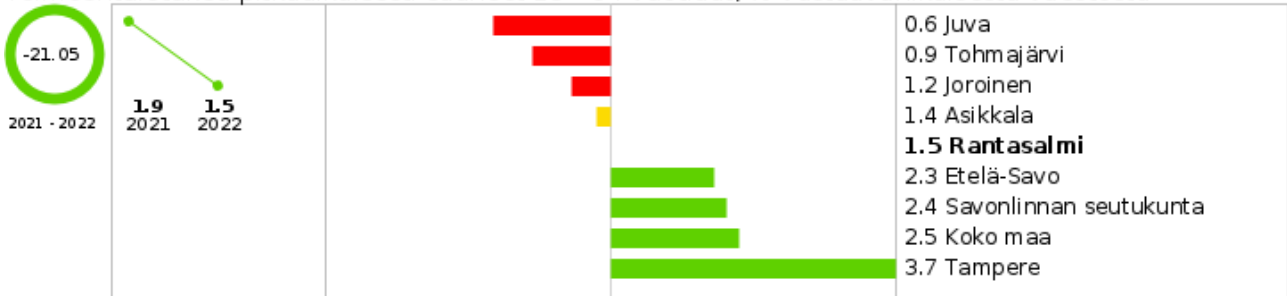
Lasten pienituloisuusaste

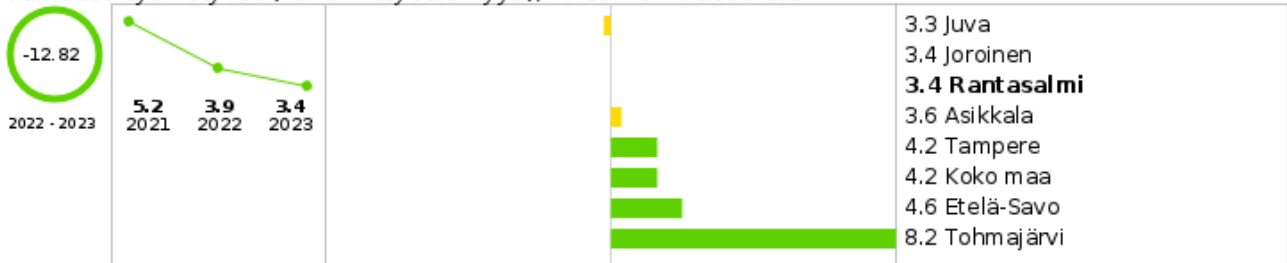
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 18 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

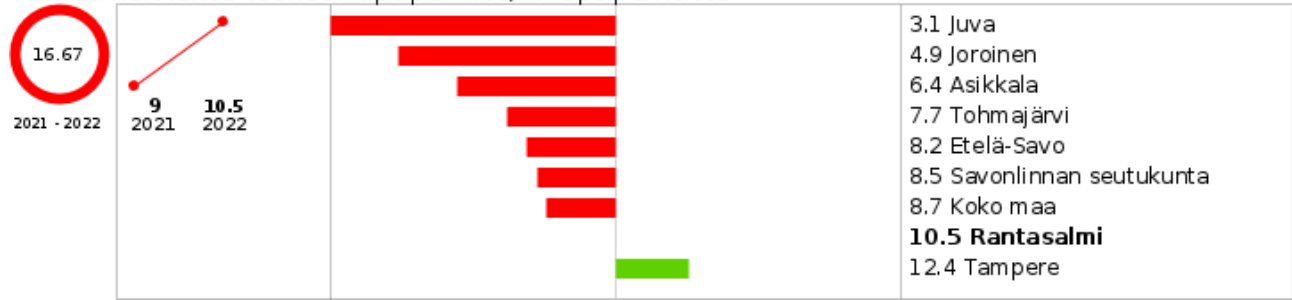
Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15 - 64-vuotiaista

Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

Toimeentulotukea saaneet lapsiperheet, % lapsiperheistä

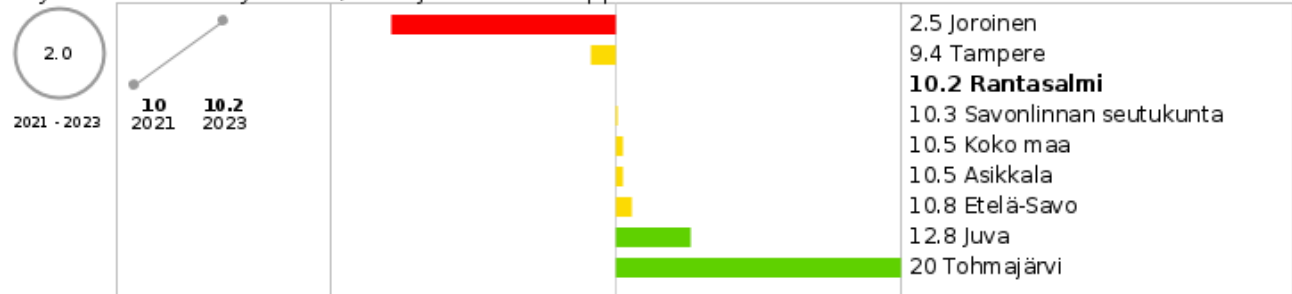

LAPSET, VARHAISNUORET JA LAPSIPERHEET

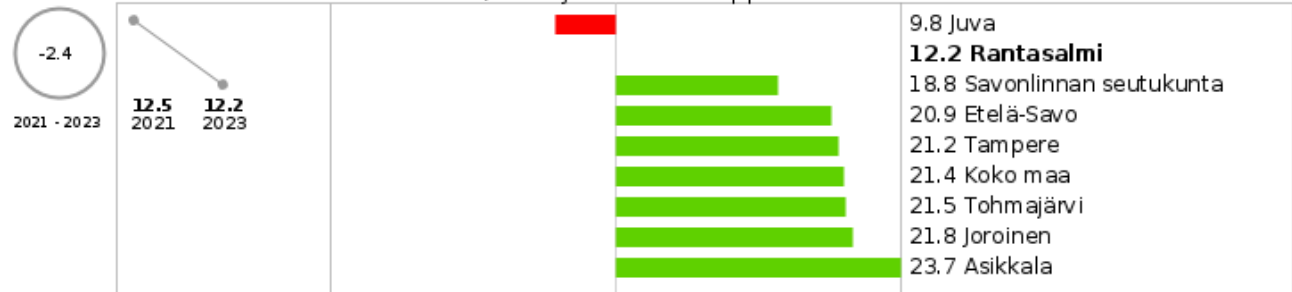
Hyvinvointi

Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

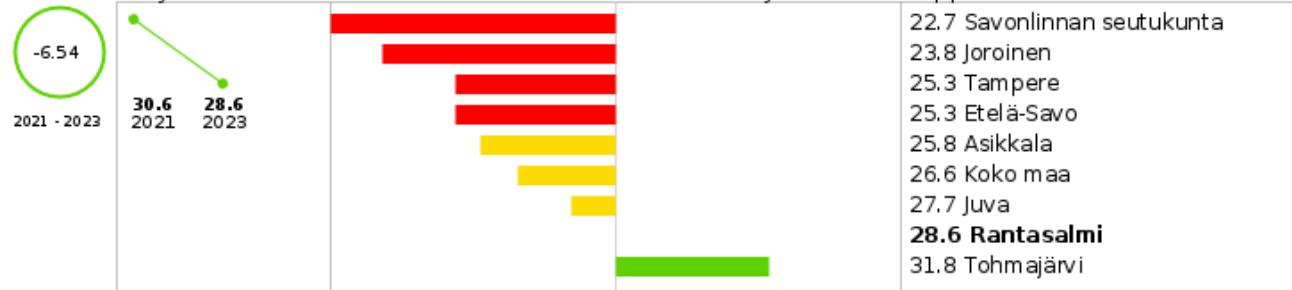
Ei yhtään läheistä ystävää, % 8. ja 9. luokan oppilaista

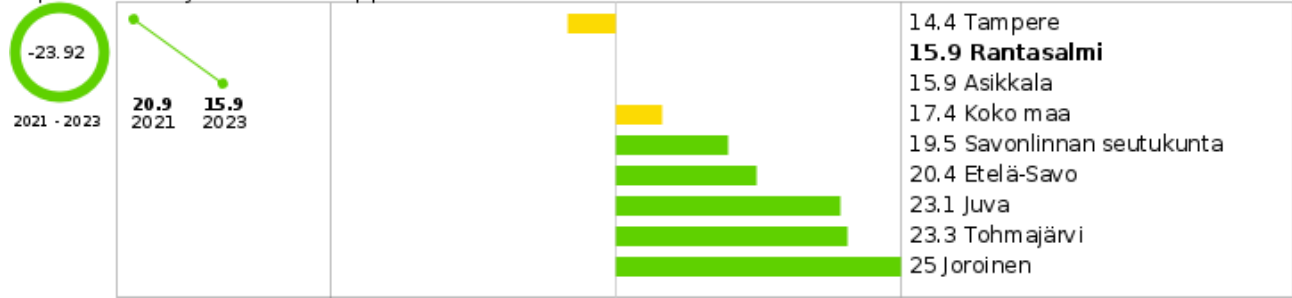
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan oppilaista

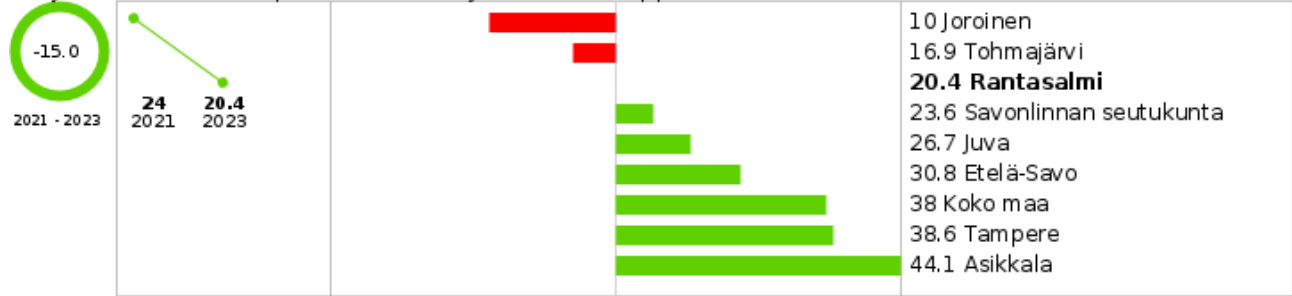
Kokee terveydentilansa keskinäiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista

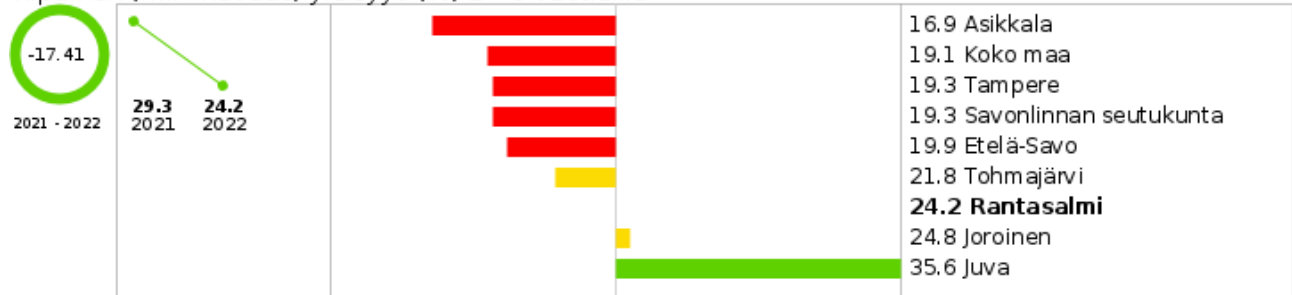
Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista

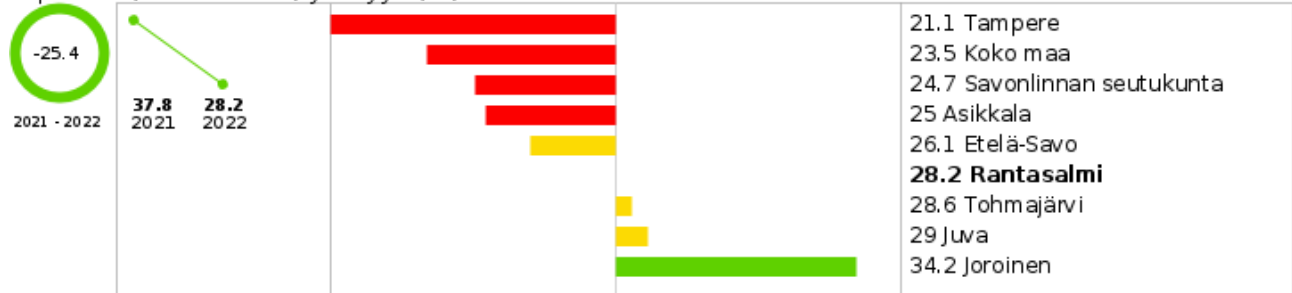
Ei syö koululounasta päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Ylipainon (ml. lihavuus) yleisyys (%) 2 - 6-vuotiailla

Ylipainon (ml. lihavuus) yleisyys (%) 7 - 12-vuotiailla

Ylipainon (ml. lihavuus) yleisyys (%) 13 - 16-vuotiailla

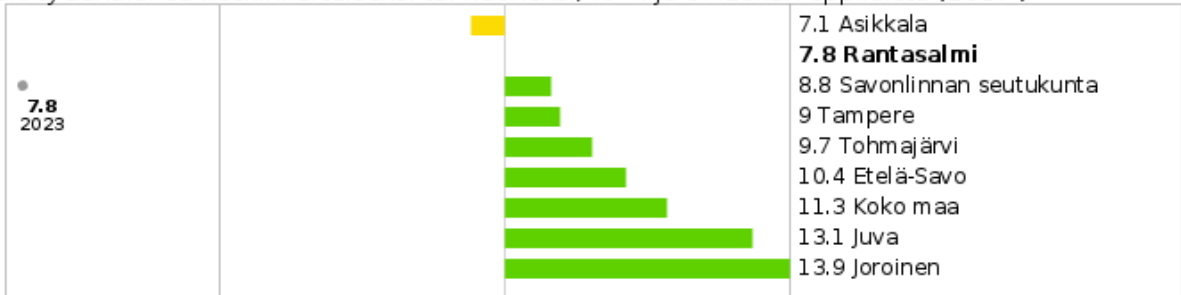
Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 5. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky

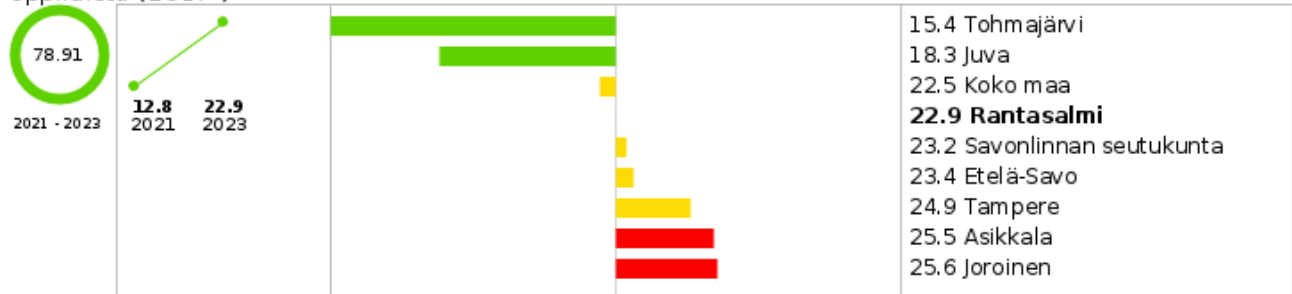
Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 8. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky

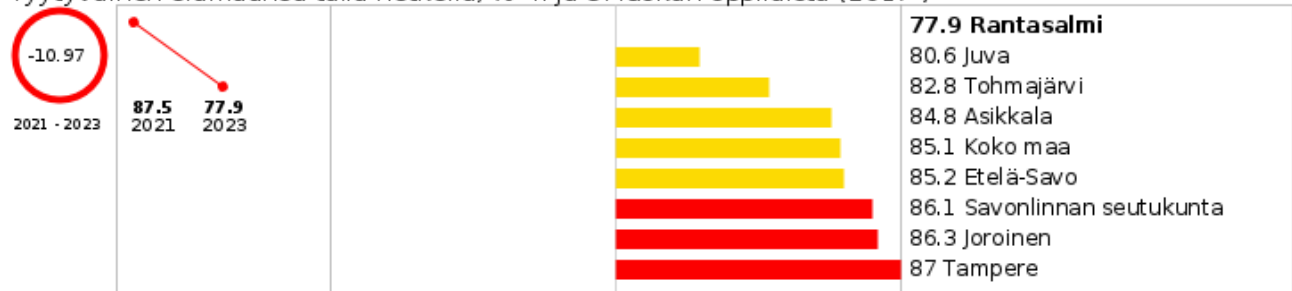
Kokee terveydentilansa kesinkertaiseksi tai huonoksi, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

Kokenut vahvaa positiivista mielenterveyttä viimeisen kahden viikon aikana, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

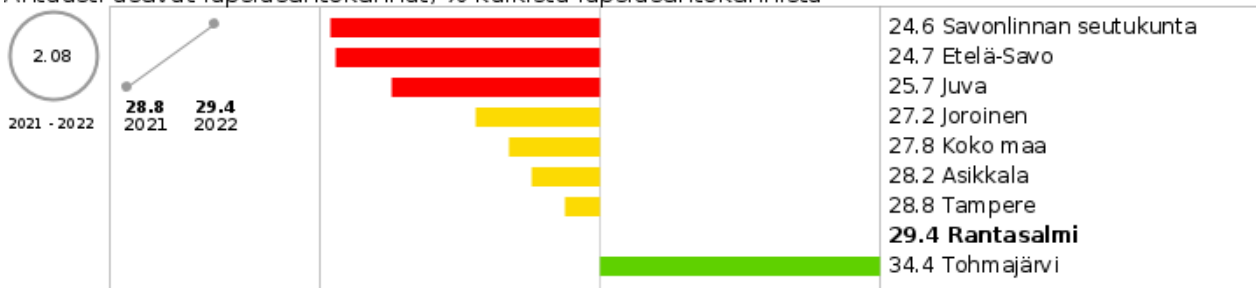

Erittäin heikko osallisuuden kokemus, % 8. ja 9. luokan oppilaista

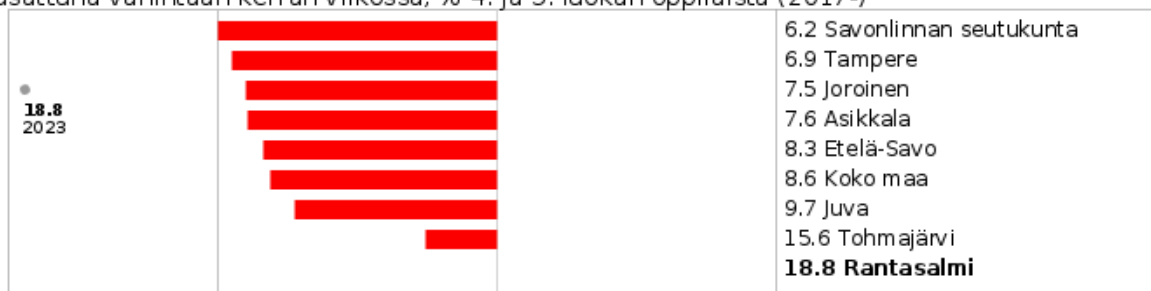

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

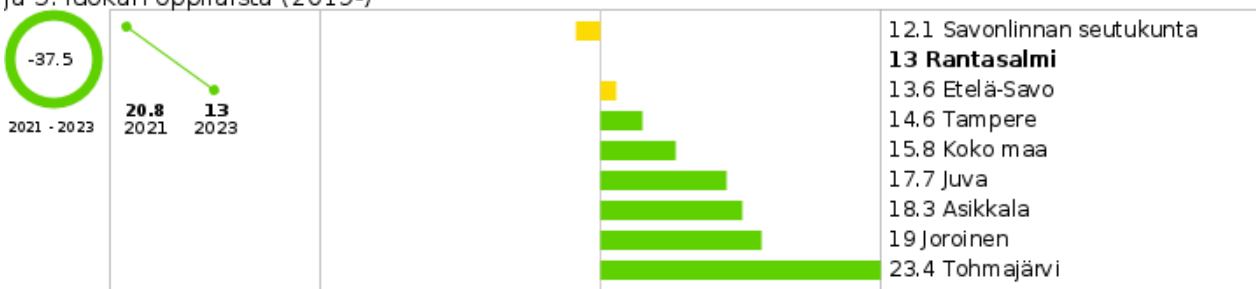
Ahtaasti asuvat lapsiasuntokunnat, % kaikista lapsiasuntokunnista

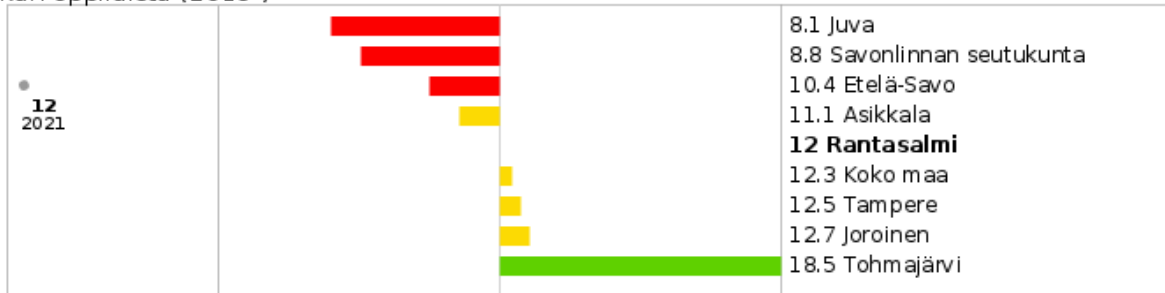
Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

Kokenut vanhempien tai muiden huoltajien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2019-)

Kokenut vanhempien tai muiden huoltajien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2019-)

Kunnan palvelut

Varhaiskasvatukseen osallistuneet lapset, % 1 - 6-vuotiaista (sis. kunnalliset ja yksityiset varhaiskasvatustoimijat)

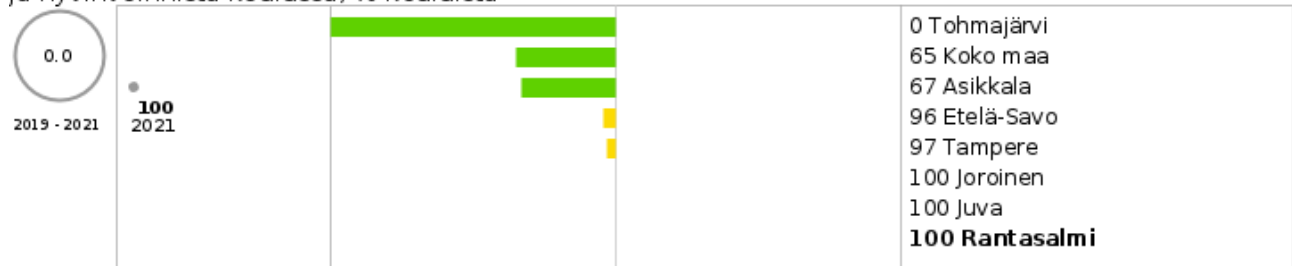
84 lasta

Koulu

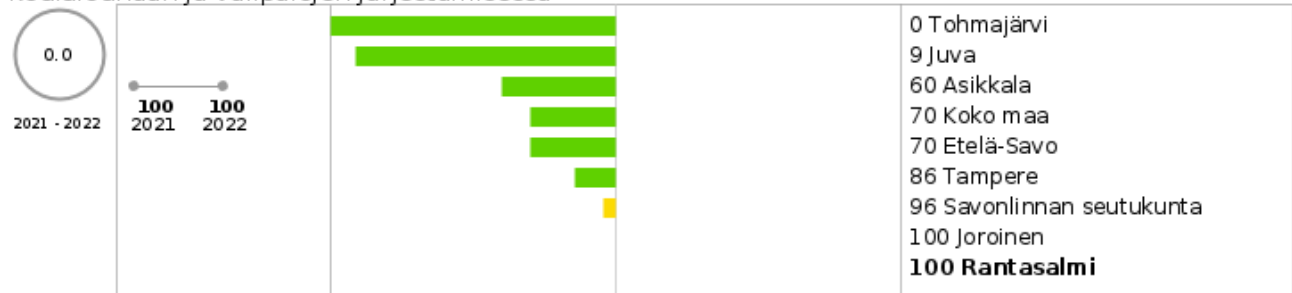
Terveystiedon aktiivisuus (TEA) perusopetuksessa, pistemäärä

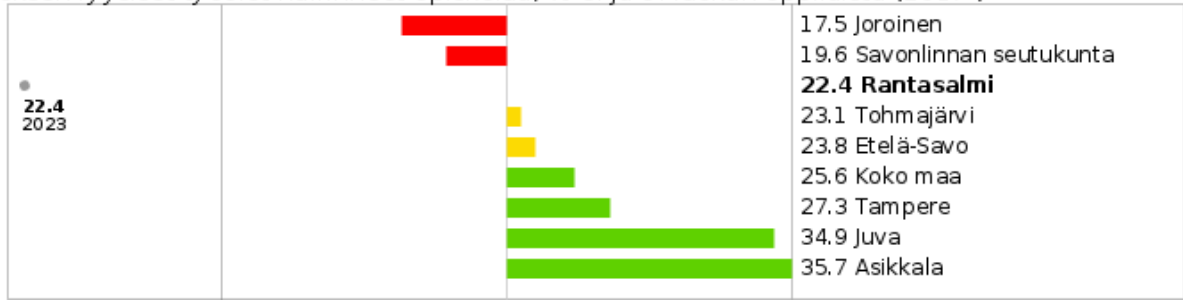
Laajaan terveystarkastukseen sisältyy opettajan kirjallinen arvio oppilaan selviytymisestä ja hyvinvoinnista koulussa, % kouluista

Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä

Oppilaitoksen fyysiset työolot häirinneet opiskelua, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

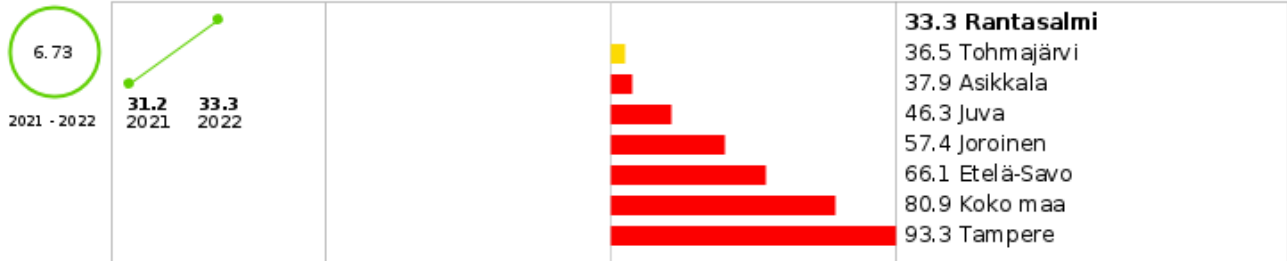
Sosiaali- ja terveydenhuolto

Perusterveydenhuollon lastenneurolan käynnit yhteensä / 1 000 0 - 7-vuotiasta

Muut palvelut

Ala-asteiden saavutettavuus, ala-asteikäiset, enintään 2 km [%]

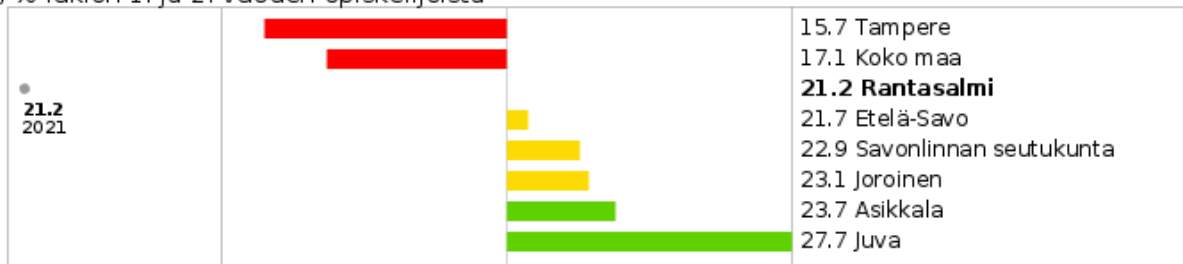

NUORET JA NUORET AIKUISET

Hyvinvointi

Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

Ylipaino, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

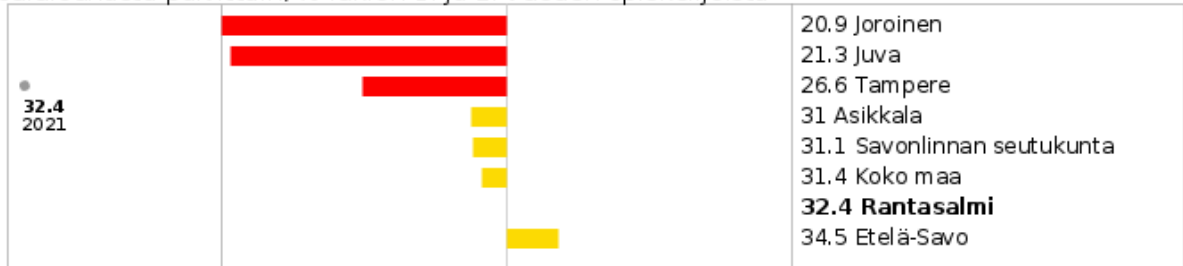

Kokee terveydentilansa keskinertaiseksi tai huonoksi, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

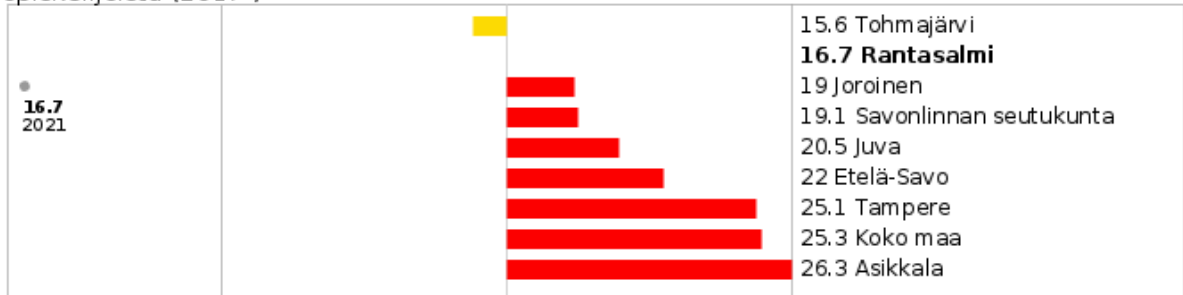
Ei syö koululounasta päivittäin, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

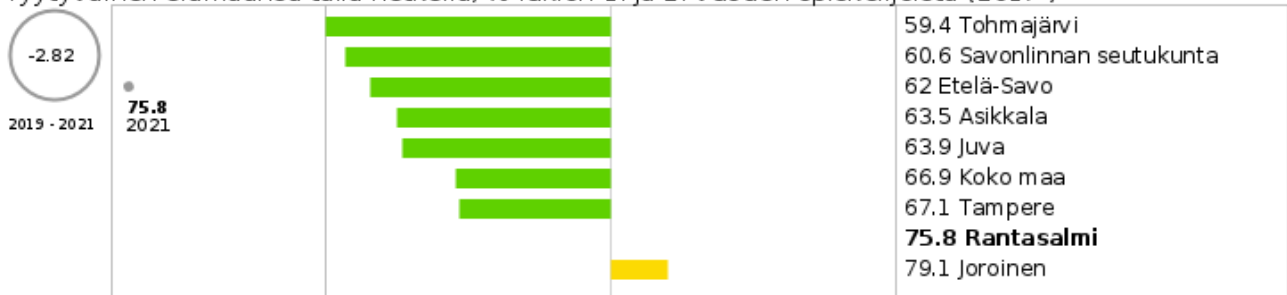
Syrjäytymisriskissä (ei työssä, ei opiskele, ei ole varusmiespalvelussa) olevat 18 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisistä

Kokenut vahvaa positiivista mielenterveyttä viimeisen kahden viikon aikana, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

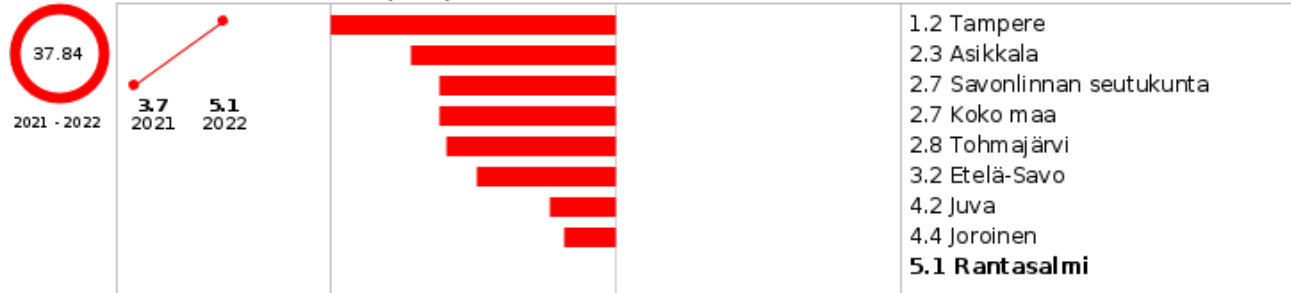

Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

Kunnan palvelut Sosiaali- ja terveydenhuolto

Lastensuojelun avohuollollisten tukitoimien piirissä 18 - 20-vuotiaita vuoden aikana, % vastaavanikäisestä väestöstä (THL)

Nuorisotoimen palvelut

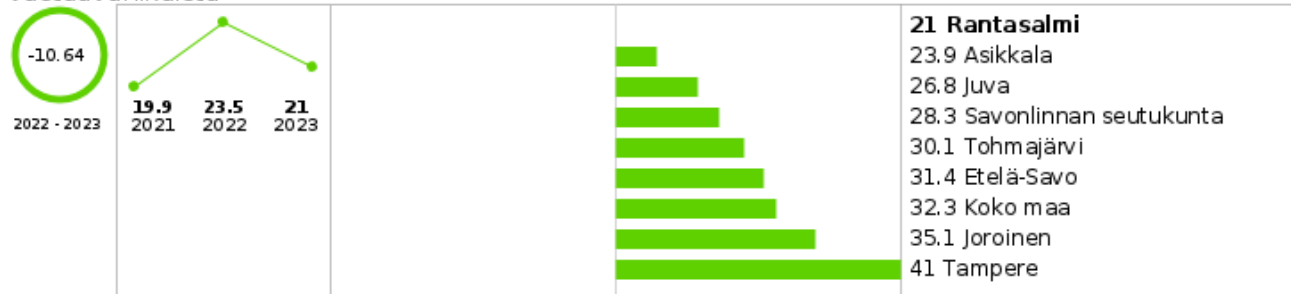
Nuorisotoimen osuus budjetista on vuonna 2022 ollut 0,63 %. Henkilötyötä nuorisotoimeen on ollut käytössä 2,1 htv. Avoin- ja pienryhmätoimintaa, etsivää nuorisotyötä ja nuorisotyötä peruskoulussa on järjestetty.

TYÖIKÄISET

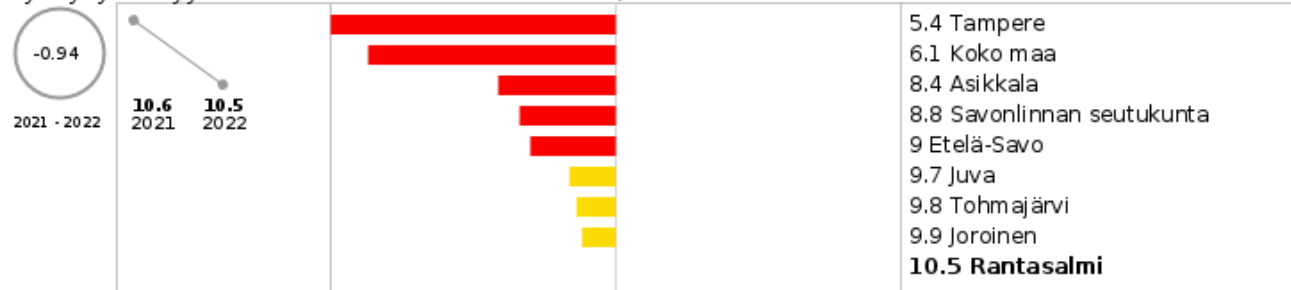
Hyvinvointi

Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneet 25 - 64-vuotiaat / 1000 vastaavanikäistä

Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

Työkyvyttömyysindeksi, ikävakioitu

Sairastavuusindeksi, ikävakioitu

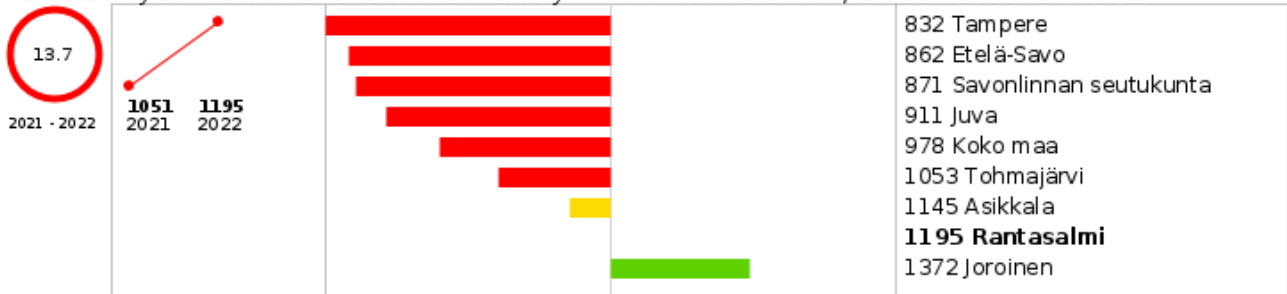
Kunnan palvelut

Sosiaali- ja terveydenhuolto

Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärikäynnit 15 - 49-vuotiailla / 1 000 vastaavanikäistä

Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärikäynnit 50 - 64-vuotiailla / 1 000 vastaavanikäistä

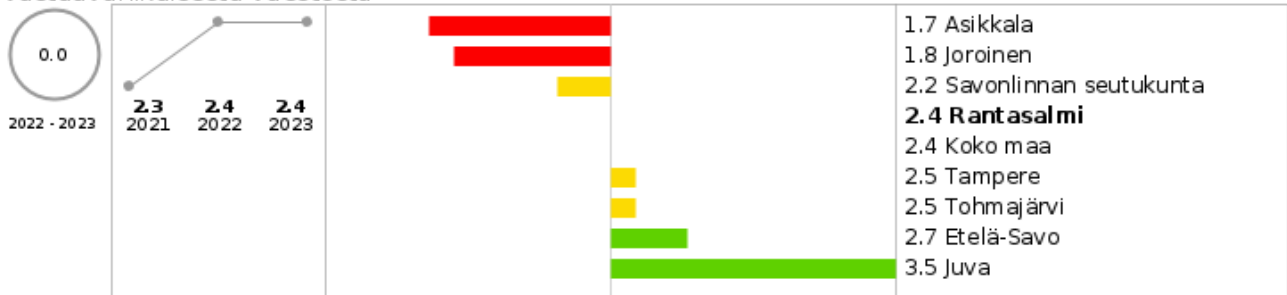

IKÄIHMISET

Hyvinvointi

Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

Erityiskorvattaviin lääkkeisiin psykoosin vuoksi oikeutettuja 65 vuotta täyttäneitä, % vastaavanikäisestä väestöstä

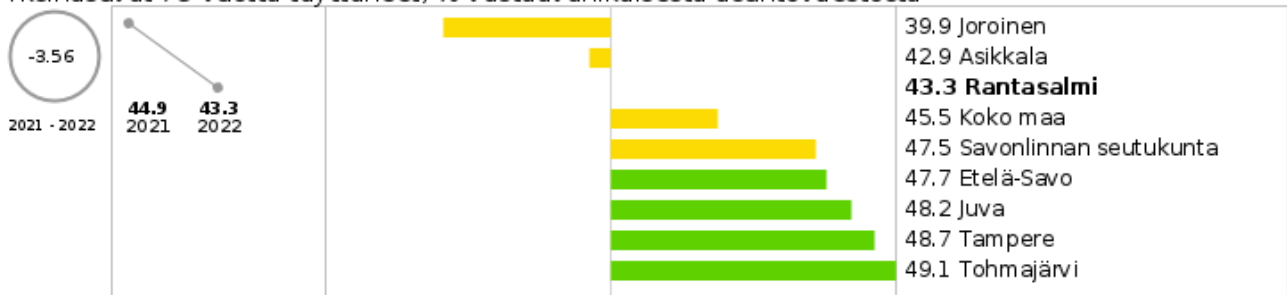
Opiskelu, työ ja toimeentulo

Täyttä kansaneläkettä saaneet 65 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä väestöstä

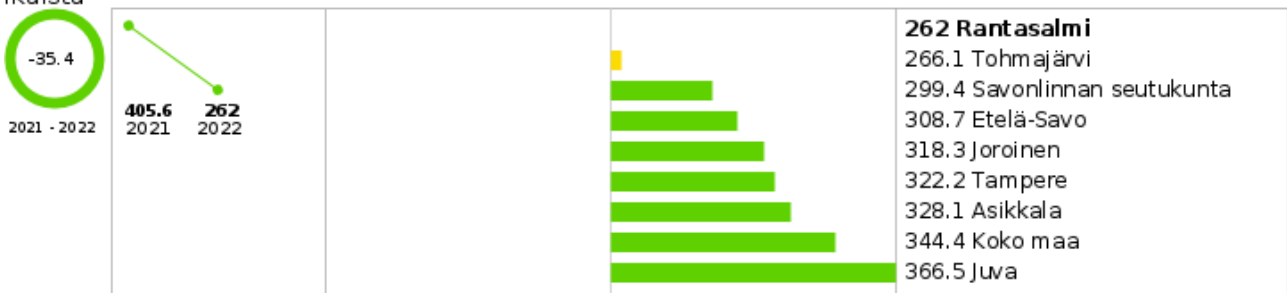

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

Yksinasuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä asuntoväestöstä

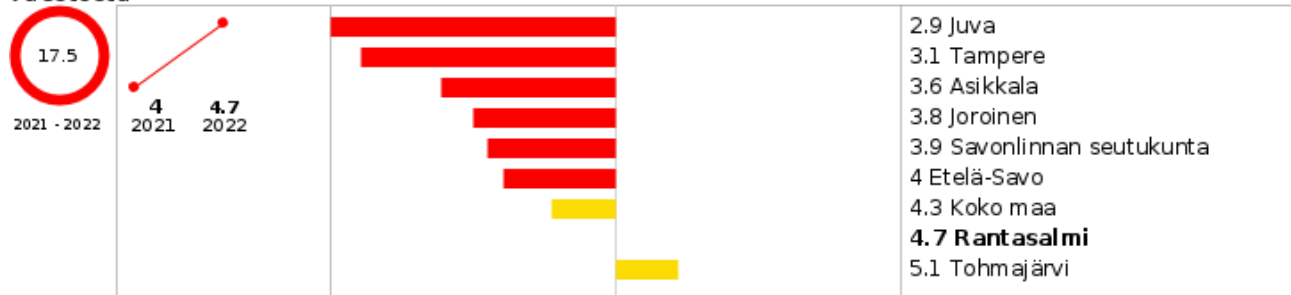

Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitokaudet 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavan ikäistä

Kunnan palvelut Sosiaali- ja terveydenhuolto

Omaishoidon tuen 75 vuotta täyttäneet hoidettavat vuoden aikana, % vastaavanikäisestä väestöstä

Muut palvelut

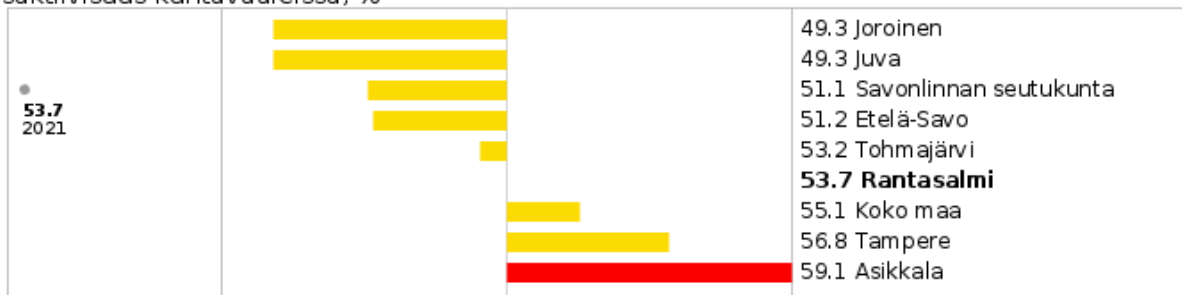
Päivittäistavarakauppojen saavutettavuus, iäkkäät, Enintään 500m [%]

KAIKKI IKÄRYHMÄT

Hyvinvointi Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

Äänestysaktiivisuus kuntavaaleissa, %

Huumejäämät kaupungin jätevedenpuhdistamolla / mg (huumeiden käyttömäärä) / 1000 henkilöä / päivä, laskettuna tilastovuoden keskiarvona (suuret kaupungit)

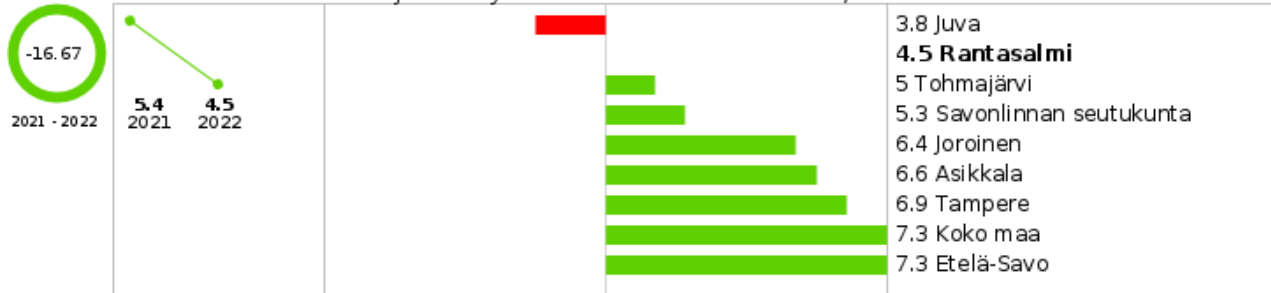
Mitataan vain kaupunkialuilla. Rantasalmen kirkonkylä ei kuulu ko. mittauksen piiriin.

Vapaan sivistystyön oppilaitosten opetustunnit / vuosi

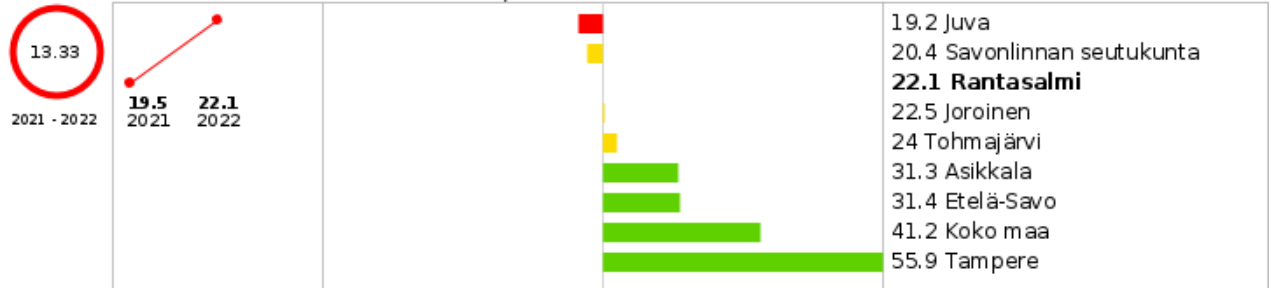
Vapaan sivistystyön kursseja järjestettiin Rantasalmella vuonna 2022 yhteensä 92 kpl, 3550 tuntia, joihin osallistui 1671 hlöä. Vuonna 2023 järjestettiin opetusryhmiä 119, opetustunteja 3500 ja opiskelijoita 1370 hlöä.

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

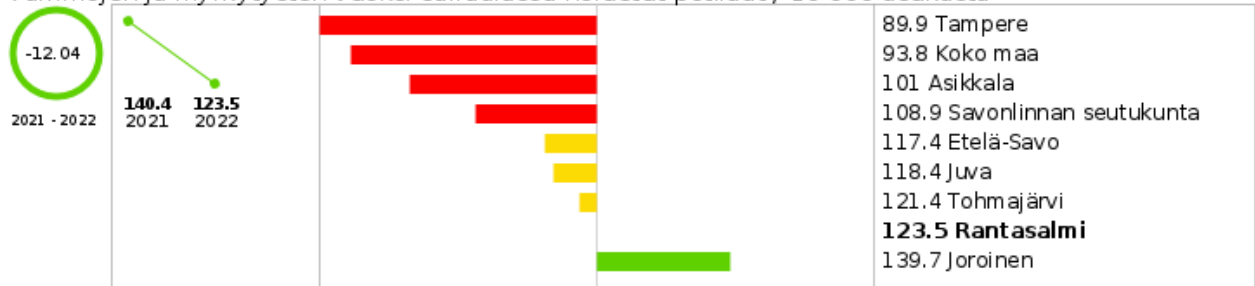
Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset / 1 000 asukasta

Poliisin tietoon tulleet omaisuusrikokset / 1 000 asukasta

Vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidetut potilaat / 10 000 asukasta

Asunnottomat yksinäiset / 1000 asukasta

Asunnottomia yksinäisiä ei ole ollut vuosina 2022-2023.

Liikennevahingoissa vammautuneet ja kuolleet henkilöt, lkm

Liikennevahinkoja sattui vuonna 2022 51, joissa vammautuneita tai kuolleita 0 henkilöä.

Kunnan palvelut

Sosiaali- ja terveydenhuolto

Perusterveydenhuollon avohoidon kaikki lääkärikäynnit / 1 000 asukasta

Vapaa-aika

Kunta madaltaa kulttuuriin osallistumisen kynnystä

Kulttuuripalveluiden saavutettavuus: kirjastojen, museoiden ja teattereiden saavutettavuus 3/10/20 kilometrin päässä kotoa, % väestöstä

Kirjaston saatavuus 43,3 % / 62,4 % / 92,2 %

Museon ja teatterin saatavuus 0,0 % / 0,0 % / 0,3 %

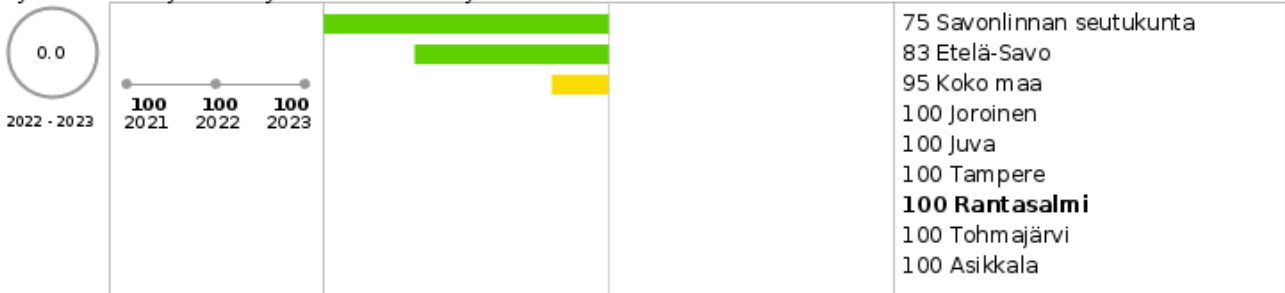
Liikuntatoimen palvelut

Liikuntapaikkojen lukumäärä on 17,49/1000 asukasta. Liikuntatoimen menot/asukas 117 €.

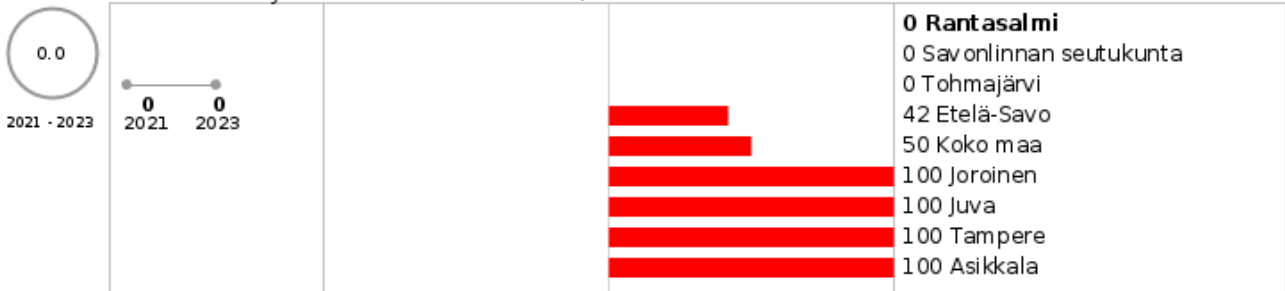
Investoinnit liikuntaan 0 €/asukas. Liikunnanedistämisen TEA -pistemäärä oli 54. Kunnalla oli ohjattuja liikuntaryhmiä työttömille, painonhallintaan liittyen ja seuratoiminnan ulkopuolella oleville lapsille ja nuorille ja vapaaehtoistoimijoiden kautta ikäväestölle (Voimaa vanhuuteen -toiminta). Korona-aikana ryhmien kokoontuminen oli pitkään seisauksissa.

Muut palvelut

Kunnassa toimii erikseen nimetty asiantuntija, suunnittelija tai vastaava, joka koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä

Ennakoarvioinnin käyttö kunnan toiminnassa, %

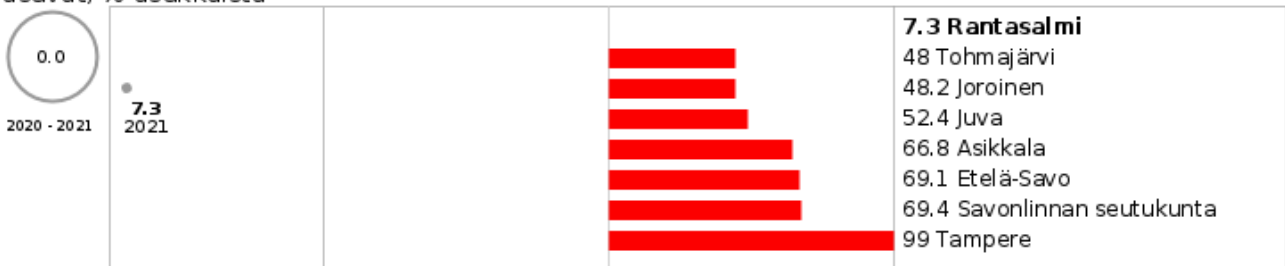
Kunta on asettanut tavoitteet ja toimenpiteet ikääntyneiden hyvinvointia ja terveyttä edistävien ravitsemustottumusten lisäämiseksi, %

Kevyen liikenteen väyliä (metriä) / asukas

Rantasalmella on kevyen liikenteen väyliä 1,8 m/asukas.

Enintään 1 kilometrin etäisyydellä säännöllisen liikenteen joukkoliikenteen pysäkeistä asuvat, % asukkaista

Primäärinen pienhiukkasten päästöt (PM2.5, tonnia)

Rantasalmi (Pienhiukkaset PM2.5):

28 t, 0.031 t / km², joka on toiseksi alin luokka

Hyvinvointikertomus hyväksytty valtuustossa

Hyvinvointikertomus ja sen vuosisuunnitelman raportoinnit on hyväksytty valtuustossa säännöllisesti.

Väestöryhmien välisten terveyserojen raportointi valtuustolle

Tehty osana hyvinvointisuunnitelman ja kuntastrategian valmistelua ja raportointia valtuustolle.

Itsearviointi kunnan hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman valmistelusta ja hyödyntämisestä

Hyvinvointisuunnittelua ja -toteutusta on tehty suunnitelmallisesti ja poikkihallinnollisesti vuosittain. Koordinaatiotyöhön on ollut rajallisesti resurssia. Hyvinvointisuunnitelma pohjautuu kuntastrategian tavoitteisiin. Hyvinvointikertomus tehdään määrävuosille ja sen sisältämä suunnitelma raportoidaan vuosittain ja kertomus raportoiteineen hyväksytetään luottamuselimissä. Kunnassa toimii monialainen hyvinvointityöryhmä ja hyvinvointikoordinaattori.

Itsearviointi kunnan hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen työn rakenteesta, resursseista ja prosessista

Kunnan resurssi hyvinvointikoordinaatiotyöhön on ollut rajallinen. Hyvinvointisuunnittelua ja -toteutusta on tehty monialaisesti kunnan sisällä ja siihen on osallistettu sote -palvelut paikallisesti.

Itsearviointi kunnan ehkäisevästä päihdetyöstä ja sen rakenteiden vahvuudesta

Ehkäisevää päihdetyötä on tehty nuorisotyön, koulujen, työllisyyden hoidon ja sote -palveluiden kanssa tiiviissä yhteistyössä. Kompassi -toimintapiste on toiminut päivätoimintapaikkana kuntakeskuksessa.

Itsearviointi kunnan yhdenvertaisuuden, sukupuolten tasa-arvon ja palveluiden yhdenvertaisen saavutettavuuden edistämisestä

Kunta on lisännyt sähköisten palveluiden käyttöönottoa. Omatoimikirjaston järjestelyt ja kirjastoauton palveluvalikoiman laajentaminen valtion viranomaispalveluiden asiointipistetoimintaan ovat tuoreita avauksia yhdenvertaisuuden ja tasa-arvoisuuden edistämisessä. Kansalaisopiston toimintaa on edelleen järjestetty kirkonkylän lisäksi kylillä ja kansalaisopiston kurssien vähenemistä on korvattu aikuisten harrastamisen seteli -avustusten myötävaikutuksella.

Itsearviointi kunnan elinvoiman edistämisestä

Kunnalla on voimassa oleva elinvoimaohjelma, joka pohjautuu kuntastrategiaan. Kunta on edistänyt mm. hankkein, kaavoituksella, investoinneilla ja avustuksin elinvoiman edistämistä.

Maahanmuuttajien kotouttamisen edistäminen

Kunta on vuoden 2022 ja 2023 aikana mahdollistanut 50 kuntamallin paikkaa tilapäistä suojelua saaville. Kunnalla on voimassa oleva sopimus ELY-keskuksen kanssa kotouttamisen edistämiseen liittyen ja seudullinen kotouttamissuunnitelma. Kunnalla on ollut oma henkilöresurssi kotouttamistyössä ja seudullinen yhteistyösopimus kotouttamisen käytännön toimiin ja rooleihin liittyen.

Vuokra-asuntojen osuus kunnan eri osissa / kaupunginosittain

Kunnalla on noin 130 vuokra-asuntoa osin suoraan ja osin yhtiöidensä omistuksessa. Opiskelijoille on tarjolla 12 vuokrahuonetta. Kaikki asunnot sijaitsevat kuntakeskuksessa noin 2 km säteellä sijoittuen kaikille tunnistettaville asuinalueille.

2 HYTE -kerroin, TEA -viisari ja tulosindikaattorit

Teaviisarin ja tulosindikaattoreiden HYTE -kertoimeen vaikuttavia toteutumatietoja vuosilta 2021-2023

[HYTE -kerroin yhteenveto 2023.pdf](#)

Teaviisarin osoittamassa tiedossa on osa-alueittaan edelleen parannettavaa ja sen eteen tehdään vuosittain työtä. Kulttuuritoimeen ja liikunnan ohjaukseen saatiin henkilöresurssia toukokuusta 2023 alkaen ja tämän odotetaan jatkossa näkyvän myös tuloksissa.

Perusterveydenhuollon v. 2023 tuloksia ei ole enää analysoitu, sillä niiden raportointi ja HYTE -kertoimen kautta tuleva valtionosuus siirtyy hyvinvointialueiden toimintaan.

HYTE -kerroin oli vuonna 2023 60, joka toi noin 56 000 euroa lisävaltionosuutta. Pistemäärä oli Etelä-Savon hyvää keskitasoa.

OSA II HYVINVOINTISUUNNITELMA VALTUUSTOKAUDELLE 2022-2025

3 Kuntastrategian painopisteet ja linjaukset

Rantasalmen kuntastrategia Vuosille 2022-2025 ja visio vuoteen 2030

Perustehtävä

Rantasalmen kunta tähtää kaikessa toiminnassaan kuntalaisten hyvinvoinnin ja alueen elinvoiman edistämiseen tarjoamalla itse ja yhdessä kumppanien kanssa sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestäväällä tavalla tuotettuja palveluita sekä tarjoamalla mahdollisuuden kuntalaisille osallistua ja vaikuttaa.

Kuluvalla valtuustokaudella korostuu kunnan rooli elinvoiman, palveluiden, sivistyksen ja kulttuurin vahvistajana sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistäjänä.

Johtamisessa painottuu konsernijohtaminen ja verkostoissa vaikuttaminen.

Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden järjestäminen siirtyy Etelä-Savon hyvinvointialueelle.

Visio 2030

- Turvallinen arki itsenäisellä Rantasalmella.
- Monipaikkaisuuden mahdollistava digitaalinen ja viihtyisä ympäristö.
- Elävä kunta houkuttelee asukkaita, vierailijoita ja kaupallisia palveluja.
- Luonnonvara-alalla on mahdollisuuksia ennakkoluulottomalle yritystoiminnalle.
- Uusiutuva energiatuotanto merkittävässä roolissa.
- Kehittyvät teollisuus- ja matkailuelinkeinot ovat merkittäviä työllistäjiä kuten Järvisydän, PEL-Tuote Oy yms.
- Määrällisen kasvun tavoittelu on käännetty laadullisen kehityksen suuntaan.
- Monipuoliset ympärivuotiset harrastusmahdollisuudet.
- Yhteistyötä on vahvistettu sidosryhmien kanssa.
- Yhteisöllisyys, nopea reagointi ja osallistaminen on edelleen hyvällä ja korkealla tasolla.

Strategia 2025

Päämäärät	Strategiset mittarit	Strategiset avaukset
Elävä kunta ja viihtyisä kuntakeskus tapahtumien, kohtaamisten, asumisen ja palvelujen keskipisteenä	<ul style="list-style-type: none"> • työikäisten määrä (kpl) • tapahtumat • asukastytyvyisyys	<ul style="list-style-type: none"> • Rantapuiston ja torialueen edelleen kehittäminen • Nuorten kohtauspaikan järjestelyt • Kuntalaisten olohuoneen järjestelyt
Kestävä kuntatalous ja resurssivaas toiminta itsenäisyyden ja tulevaisuusinvestointien turvana	<ul style="list-style-type: none"> • vuosikate/voitot (%) • investointien tuorahoitusosuus (%) • konsernin lainakanta (€/as) • kunnan kiinteistöjen energiankulutus	<ul style="list-style-type: none"> • Organisaation ja palveluprosessien uudistaminen muuttuvassa toimintaympäristössä • Kustannustietoisuuden lisääminen • Tuottavuuden parantaminen
Yrittämisen ja työnteon kannustaminen erityisesti matkailuelinkeinossa ja luonnonvara-alalla	<ul style="list-style-type: none"> • yritysten nettomäärä (kpl) • työpaikkaomavaraisuus (%) • työllisyysaste (%) • maatalouden EU-tuet (€) • Yritysten Investoinnit (€)	<ul style="list-style-type: none"> • Yritys- ja työelämäpalveluiden saatavuus paikkakunnalla turvataan organisaatioiden tulevisissa uudistuksissa • Työvoiman saatavuutta tehostetaan markkinointiyhteistyöllä yritysten kanssa • Työvoiman tarvittava koulutustaso turvataan tehostetulla yhteistyöllä koulutuslaitosten kanssa • Osallistutaan paikkakunnan tietoverkkojen kehittämistä tukemalla rakentamishankkeisiin • Alueen saavutettavuudessa painotetaan koulu- ja työmatkaliikenteen sekä tienfran kunnossapidon turvaamisen lisäksi matkaketjujen parantamiseen tähtääviä toimenpiteitä • Palvelusetelien käytön laajentaminen • Lukion matkailulinjan kehittäminen
Kuntalaisten omatoimisuus ja aktiivisuus aineettomana voimavarana	<ul style="list-style-type: none"> • kunnan sometiilien seuraajat (kpl) • kansalaisopiston, kirjaston ja kuntosalin käyttäjämäärät (kpl) • kulttuuri kokoukset (km) • aktiiviset yhdistykset (km)	<ul style="list-style-type: none"> • Osallistuvan budjetoinnin hyödyntäminen mm. opintoselelit aikuisten harrastamisen toteuttamisessa • Aktiivinen yhteistyö sidosryhmien kanssa

4 Hyvinvoinnin edistämisen erillisohjelmat ja -suunnitelmat

[RANTASALMEN LASTEN JA NUORTEN HYVINVOINTISUUNNITELMA 2022-2023.pdf](#)

[Kulttuuristrategia 2023-2025.PDF](#)

[Elinvoimaohjelma-2023-2025.pdf](#)

Kunnan liikuntaohjelma on päivitettävänä.

[Kotoutumisohjelma 2021-2025 Savonlinnan seutu.pdf](#) on hyväksytty alkuvuodesta 2022.

Kunta on mukana [JRS -kuntien liikenneturvallisuussuunnitelmatyössä](#) ja seudullisessa liikennejärjestelmätyössä.

5 Hyvinvointisuunnitelma

Vuoden 2023 aikana Etelä-Savon hyvinvointialueen kanssa käynnisteltiin uutta yhteistyötä. Kunnan hallinnossa valmisteltiin organisaatiomuutos, joka astuu voimaan 1.1.2024 alkaen ja koskettaa niin toimihenkilö-viranhaltija- kuin luottamushenkilörakenteita. Investoinneista keskeisimmät olivat päiväkodin rakentaminen, koulukeskuksen valmistuskeittiön, ruokasalin ja kotitalousluokan saneeraus, leikkipuiston uusimisen aloittaminen, kuntalaislohuoneen valmistelut, Paloaseman tontin valmistelut ja Aurinkorannan alueen infran suunnittelu. Puistosuunnitelma valmistui Aurinkoranta-Myllyranta-Joroistentie -alueelle. Kaavoituksessa käynnistettiin Linja-autoaseman ja torikorttelien suunnittelu. Kulttuuristrategia ja elinvoimaohjelma päivitettiin vuosille 2023-2025. Vesi- ja viemärilaitoksen puolella mm. valmistui Soukkionjoen paineekorotusasema ja automaatiojärjestelmä otettiin käyttöön puhdasvesipuolella.

Alkuvuodesta palkattiin markkinointi- ja viestintäkoordinaattori määräaikaisena.

Kulttuurikoordinaattori ja liikuntaohjaaja aloittivat työnsä kesää vasten, jälkimmäinen AVI:n osarahoittamassa hankkeessa. Uusi hallintopäällikkö aloitti työnsä elokuun alussa.

Kuntayhteistyössä tapahtui muutoksia henkilötöiden ostoissa; ympäristösihteerin työpanosta jaettiin Juvan kunnan kanssa loppuvuodesta kun taas Sulkava luopui syksyn alussa ympäristötoimen yhteistyöstä. Nuorten työpajatoiminta ja etsivä nuorisotyöntekijä jatkoivat toimintaansa AVI:n rahoituksella. Työllisyydenhoidon ja maahanmuuton tulevien muutosten osalta oltiin mukana TE2024 - ja KOTO2024 -valmisteluissa.

Kotoutumisen puolella kaikki kuntamallin asiakkaina olleet, tilapäistä suojelua saavat siirtyivät kuntalaisiksi vuoden vaihteeseen mennessä. Kuntalaislohuoneen sijoitus ratkaistiin, kalusteet tilattiin ja toiminnan aloitus suunniteltiin tulevan vuoden alkuun. Nuorisotilalle vuokrattiin uudet tilat 1.1.2024 alkaen ns. Kelan entisistä toimistotiloista Kylätien varrelta ja tilojen kalustamiseen ja toiminnan muuttoon varattiin investointimäärärahaa vuodelle 2024.

Kunnan hanketoiminta oli aktiivista eri toimialoilla mm. kiertävä liikuntaohjaaja -hanke, lukion ja perusopetuksen hankkeet, vesienhoitoon, investointien edistämiseen ja elinvoimaan edistämiseen liittyvät hankkeet olivat haussa ja toteutuksessa. Uuden päiväkodin taidehankinta toteutettiin TAIKEN prosentti rakennuskustannuksista taiteeseen -hankkeella, jonka toteutti kuvataiteilija ja muotoilija Outi Savolainen. Sivistystoimessa oli käynnissä useita hankkeita, joilla täydennettiin koulun ja varhaiskasvatuksen antamaa tukea lapsille ja nuorille, mm. ukrainalaisten lasten suomalaisessa peruskoulussa opiskelua tukeva hanke, tasa-arvohanke, lukion kiertävä opinto-ohjaaja- ja yhteisöpedagogihankkeet.

Kirjastotoiminta siirtyi kunnan omaksi toiminnaksi. Kirjastoauto jatkaa vielä lähikuntien yhteisenä palveluna ja kirjastoauton palveluihin tuli mukaan asiointipisteen palvelut mm. Kelan asiointipalvelut.

Varhaiskasvatukseen käyttöön valmistui Päiväkoti Kerttulan laajennusosa ja päiväkodin nimi vaihtui Päiväkoti Kuutiksi. Yksi ryhmä jatkoi vielä jonkin aikaa toimintaansa Järviluonnonkeskuksen tiloissa ja myös Perhekeskus Kehrän tila entisessä poliisitalossa siirtyi varhaiskasvatukseen käyttöön elokuussa.

Kunnan avustuksia suunnattiin liikunnan ja kulttuurin lisäksi kyläyhdistysten toimintojen tukemiseen. LaKu -passeja jaettiin edelleen lasten ja nuorten harrastamisen tukemiseksi. Aikuisten harrastamisen palvelusetelit olivat jaossa yhdistysten kautta aikuisten harrastustoimintojen järjestämisen mahdollistamiseen eri puolilla kuntaa. Seteliavustuksilla saatiin tuettua kylille ohjattuja liikunta- ja harrastusryhmiä kaikkiaan viisi.

Liikuntatoimeen saatiin lisäresurssi toukokuussa liikuntaohjaajan palkkaamisen myötä AVIn hankerahoituksella. Hankkeen aikana on tavoitteena organisoida kunnan ja hyvinvointialueen työnjako liikuntaneuvonnan suhteen ja suunnitella liikuntaneuvojan työnkuva kunnassa. Painopiste hankkeen aikana on liikkuva aikuinen ja hankkeen aikana pyritään myös kehittämään keinoja vähän liikkuvien ikäihmisten sekä työikäisten työssä käyvien ja työelämän ulkopuolella olevien kuntalaisten liikkumisen lisäämiseksi. Hankkeella oli kaksi maksutonta liikuntasali-kuntosalivuoroa varattuna ohjatulle toiminnalle. Hankkeelle haettiin jatkoaikaa ja jatkohanke tulevalle vuodelle. Liikunnanohjaajalla oli asiakkaita yhteensä 170, joista naisia noin 80 % ja miehiä noin 20 %. Asiakkaista 10 % oli nuoria aikuisia, 25 % työikäisiä ja 65 % ikäihmisiä. Kohderyhminä olivat nuoret aikuiset, työikäiset, ikääntyneet, työttömät, mielenterveys ja päihdekuntoutujat ja liikuntarajoitteiset.

Liikuntatoimessa uutena liikuntapaikkana rakennettiin avantouintipaikka, jonka toiminta käynnistettiin. Uimahallikuljetukset jatkuivat talvikaudella ja uimakoulu järjestettiin kesällä. Sporttis -kerhotoiminta oli aktiivista. Kesäkisoja ja koululaisten kisoja järjestettiin lapsille ja nuorille. Muissa tapahtumissa oltiin mukana liikuntatoimen osalta järjestämässä liikunnallista toimintaa mm. Valtakunnallinen Liikuntapäivä ja Vanhusten viikko. Koulun liikuntasali oli aktiivisessa liikunnallisten harrastustoimintojen käytössä iltaisin ja viikonloppuisin. Varattuja harrastusvuoroja oli toista kymmentä. Kuntosalin käyttäjien määrä oli keskimäärin noin 17 400 henkilöä ja talvikaudella Harjupirtin hiihtoreittiä käytti noin 6500 henkilöä.

Kuntaan palkattiin 1.5. alkaen kulttuurikoordinaattori, joka ensitöikseen teki kunnalle kesäesitteen. Vuoden muita isompia ponnistuksia olivat perinteinen kesänavaus, museon pihaan tehdyn Tarinapaviljongin toteutus sekä elokuussa järjestetty Eliel Saarisen kansallinen 150-vuotisjuhla. Syksyllä järjestettiin mm. Taiteiden ilta, ukrainalaisen sadonkorjuuroan paja, pakolaistilaisuus sekä itsenäisyyspäiväjuhla. Joulukuussa tehtiin sopimukset kolmen taiteilijan kanssa maalausten tekemisestä keskustan sähkökaappeihin teipattaviksi.

Aikaisempien vuosien tapaan kulttuuritoimi tuki Puhallinorkesteriyhdistyksen lisäksi muita paikallisia yhdistyksiä kulttuuritarjonnan tuottamisessa: Ernesti (runopuutarha ja teatterimatka), Kotiseutuyhdistys (museon kanat ja yrtilava sekä Äänelän näyttely), Osikonmäen kyläyhdistys (laskiaisrieha) sekä SalmiSound (bänditoiminta). Uutena tuensaajana oli Ilokivi kaekuu -tanjestivuali ry. Kulttuuriväelle ja yhdistyksille järjestettiin kolme kokoontumista, joissa ideoitiin yhteistä tekemistä ja tiedotettiin ajankohtaisista asioista. Juvan, Joroisen ja Sulkavan kanssa ryhdyttiin suunnittelemaan yhteistä kulttuurihyvinvointia tukevaa leader-hanketta. Hankehakemus

jätetään 5/2024 ja hanke alkaa 8/2024. 4H -yhdistys tuotti museon opastuksen ja näyttelyiden kasaamisen ja purkamisen ostopalveluna kunnalle. Rakennusperintöyhdistys teki kunnostustöitä museolla ostopalveluna.

Kirjasto palveli normaalien aukioloaikojensa lisäksi omatoimikirjaston aukioloaikojen puitteissa ja kirjastoauto kiersi reitillään säännöllisesti. Kirjastolla oli useita eri teemaisia näyttelyitä ja tapahtumia. Kirjaston infossa toimi Asiointipiste ja kirjasto antoi digitukea ja tuki etäpalvelun käyttöä Asiointipisteessä.

Vanhus- ja vammaisneuvosto kokoontui 4 kertaa vuoden aikana. Kunnan vanhus- ja vammaisneuvoston edustajat nimettiin myös hyvinvointialueen vanhusneuvostoon ja vammaisneuvostoon. Voimaa vanhuuteen -toiminnalle oli kolme maksutonta, ohjattua liikuntasali-kuntosalivuoroa.

Nuorten vaikuttajaryhmä KASVO järjesti nuorten kuulemistilaisuuden keväällä 2023. Tilaisuudessa keskusteltiin mm. nuorten kokoontumistila/-paikkatoiveista ym.

Ehkäisevän päihdetyön osalta mm. osallistuttiin Ehkäisevän päihdetyön tehonyrkki-työryhmän toimintaan ja paikalliseen, seudulliseen ja maakunnalliseen työryhmätyöhön.

Lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitelman lukuvuoden 2023-2024 toteutuma:

Suunnitelman toteutumisen seurannasta vastaa kunnan opiskeluhoollon ohjausryhmä ja arviointi tehdään lukuvuosiskohtaisesti kevätlukukauden kokouksessa. Strategisten painopisteiden toteuman tila tarkastellaan vuosittain seuraavin perustein:

1. Perhekeskustoimintamallin ylläpitäminen

- Vauvakerho- ja lapsiparkki moniammatillisena palveluna lapsiperheille:

Mittari: palvelujen toteutuminen, asiakasmäärä

Toteutuma: Perhekahvila ja lapsiparkki kunnan omana avoimen varhaiskasvatuksen toimintana (ei enää moniammatillista palvelua hva siirtymisen jälkeen). 5-6 vanhempaa ja 10-12 lasta/kerta perhekahvilassa. Lapsiparkissa 1-2 lasta kuukausittain päivän kerrallaan kevätlukukaudella harjoittelemassa syksyllä alkavaa päivähoidtoa varten.

- Rantasalmella toimiva monialainen perheneuvoverkosto, jossa perheet saavat matalalla kynnyksellä ohjausta, vertaistukea sekä erilaisia sote- ja sivistyspalveluja sekä kolmannen sektorin järjestämää toimintaa.

Mittari: Etelä-Savon perheneuvon tilastoinnin koonnista vastaa perhekeskuskoordinaattori, joka toimittaa tilaston kuntaan puolivuositain: perheneuvon puheluiden lkm (saavutettavuus)

Toteutuma: Perhekeskustoimintamalli tarkoittaa myös sitä, että kunnan lapsiperheiden palvelut sitoutuvat työskentelemään perhekeskustoimintamallin mukaisesti ja toimivat monialaisesti yhteistyötä vahvistaen (Pene- tiimi, nyt vain LaPe-tiimi, joka kokoontuu neljä kertaa vuodessa. Tiimissä keskustellaan asioista ilmiötasolla, mutta tarvittaessa myös yksityiskohtaisemmin nimettömänä. Pene-tiimistä on luovuttu päällekkäisyyden vuoksi sekä siksi, että Pene-tiimiin osallistuvia asiakkaita ei vuosien varrella ollut juuri lainkaan. Perheen asiassa kootaan tarvittava

verkosto yhteen aina tarvittaessa ja perhettä kuullaan palvelukokonaisuuden räätälöinnissä). Yhteistä arviota hyödyntäen pyritään tarjoamaan perheille heille sopivinta palvelua. Myös perhe itse voi osallistua monialaiseen tiimiin tasavertaisena jäsenenä. Perheitä kohdataan ja heidän toiveitaan kuullaan toiminnan järjestämisessä. Perheneuvopuhelin jäänyt pois toiminnasta hyvinvointialueelle siirryttyä.

Mittari: Sähköinen kysely perheille syksyn 2022 aikana. Kyselyssä selvitetään asiakastyytyväisyyttä, palveluiden käyttöastetta, asiakkaiden kokemuksia, toiveita ja kehittämideoita. HUOM! Kysely toteutuu, mikäli kunnalla tai muulla yhteistyötaholla on ajantasainen Webropol-kyselyn lisenssi, jota voidaan hyödyntää. Mikäli sähköinen kysely ei toteudu, harkitaan mahdollisuutta toteuttaa kysely paperiversiona.

Toteutuma: Ei toteutunut

Mittari: Pene -tiimiin tulevien tapausten määrä ja toteutuneiden tapaamisten määrä:

Toteutuma: ks. yllä

2. Sosiaalityö: Yhteistyön lisääminen siten, että asiakkaan/asiakasperheen osallisuus ja vaikuttamismahdollisuus lisääntyvät

Mittari: sosiaalityön asiakkuuksien määrä (kpl)

Toteutuma: Lapsiperhesosiaalityön asiakkuuksien määrä on 20 - 30.

3. Koululaisten ja opiskelijoiden hyvinvointi ja koulussa viihtyminen

Mittari: Kouluterveyskyselyn tulokset seuraavien indikaattorien osalta.

Toteutuma: tarkasteltu syksyllä 2023 tulosten saavuttua.

Peruskoulu 4.- 5. lk

o Koulunkäynnistä pitäminen, koulu-uupumus: pitää koulunkäynnistä (90% vuonna 2021, 66% vuonna 2023)

o Luokkayhteisö: opettajat usein kiinnostuneita siitä, mitä oppilaalle kuuluu (20% vuonna 2021, 32% vuonna 2023)

o Palvelut ja avunsaanti: Mahdollisuus keskustella koulussa aikuisen kanssa mieltä painavista asioista (42% vuonna 2021, 61% vuonna 2023)

Peruskoulu 8.- 9. lk

o Luokassa tai ryhmässä hyvä työrauha (74% vuonna 2021, 73% vuonna 2023)

o Ei ole kiusattu koulussa lainkaan lukukauden aikana (82% vuonna 2021, 71% vuonna 2023)

o Ei ole osallistunut muiden oppilaiden kiusaamiseen (92% vuonna 2021, 79% vuonna 2023)

o Koulunkäynnistä pitäminen ja koulu-uupumus: pitää koulunkäynnistä (51% vuonna 2021, 51% vuonna 2023)

o Vaikeuksia oppimistaidoissa (53% vuonna 2021, 40% vuonna 2023)

Lukio I ja II lk

- o Luokan oppilaat viihtyvät hyvin yhdessä (94% vuonna 2021, 88% vuonna 2023)
- o Koulunkäynnistä pitäminen ja koulu-uupumus: pitää koulunkäynnistä (67% vuonna 2021, 55% vuonna 2023)
- o Koulu-uupumus (29% vuonna 2021, 24% vuonna 2023)
- o Vaikeuksia oppimistaidoissa (50% vuonna 2021, 44% vuonna 2023)
- o Vaikeuksia lukemista vaativissa tehtävissä (29% vuonna 2021, 19% vuonna 2023)
- o Luokassa tai ryhmässä hyvä työrauha (77% vuonna 2021, 89% vuonna 2023)

HUOM! Heikoimmat tulokset suhteessa valtakunnallisiin: koululounaan riittävyys, nuuskan päivittäinen käyttö (1/5!), masennus (40%!), keskinkertainen/huono terveys (39%), raittius (vain 27%)

Elävä kunta ja viihtyisä kuntakeskus

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit
Rantapuiston kehittäminen	avantouintipaikan perustaminen	Järvi-Saimaan palvelut/ liikuntapalvelut ja kehittämisspäällikkö	avantouintipaikka on rakennettu vuoden 2022 loppuun mennessä. Valmistunut ja otettu käyttöön vuoden 2023 aikana.
	rantaraitin jatkaminen Kinnulanmäen puoleiselle kaava-alueelle esteettömyysseikat huomioiden	kehittämisspäällikkö, Järvi-Saimaan Palvelut Oy	rantaraitti on valmistunut vuoden 2025 loppuun mennessä. => Kesken, Aurinkorannan infran ja lähialueen puistosuunnitelma valmistunut vuonna 2023.
Torialueen kehittäminen	torisuunnitelman toteuttaminen	kehittämisspäällikkö, Järvi-Saimaan Palvelut Oy	torisuunnitelman mukaisia toimenpiteitä viety investointiohjelmaan ja suunnitelman toteutus on aloitettu vuoden 2025 loppuun mennessä => Kesken
	torisuunnitelman laatiminen	kehittämisspäällikkö, suunnittelutyöryhmä	torisuunnitelma on valmis vuoden 2024 loppuun mennessä => Kesken
	korttelin kaavoituksen ajan tasalle saattaminen	kaavoitustyöryhmä	kaavamuutos on valmis vuoden 2024 loppuun mennessä => Kesken

Luonto- /ulkoliikuntakohteiden käytön lisääminen	kohteiden markkinointi kunnan kanavissa	Järvi-Saimaan Palvelut Oy/liikuntapalvelut, kehittämispäällikkö ja yrityskoordinaattori	näkyvyys markkinointikanavissa => Facebookiin ja Instagramiin on tuotettu liikuntavinkkejä tykkäykset => Liikuntavinkkien tykkäykset 2023 167 kpl kävijämääräseuranta maastossa => kävijäseuranta tehty Ruutanaharjun liikuntareiteillä, reitin käyttäjiä n. 9500 vuonna 2022 ja vuonna 2023 hiihtokaudella kirjattuja käyttäjiä noin 6900.
	urheilukentän käyttöasteen nosto, erityisesti lasten harrastustoiminnan monipuolistaminen	Järvi-Saimaan Palvelut Oy/liikuntapalvelut, järjestöt	eri-ikäisille suunnattu toiminta on lisääntynyt => urheilukentälle on hankittu uutta kalustoa aktivoimaan eri-ikäisiä käyttäjiä mm. rata-aitoja, monitoimiverkko eri paloilulajien harrastamiseen ja pieniä maaleja. Tarjontaa on resurssien puitteissa järjestetty eri ikäryhmille.
	liikuntapisteiden keräysmallin luominen ja käyttöönotto	Järvi-Saimaa Palvelut Oy/liikuntapalvelut	liikuntapisteet ovat käytössä vuoden 2023 loppuun mennessä => Kesken
	koirapuiston perustaminen	kehittämispäällikkö, Järvi-Saimaan Palvelut Oy	koirapuisto on käytössä vuoden 2023 aikana => Kesken
	pyöräilyreittien kehittäminen	Järvi-Saimaan Palvelut Oy/liikuntapalvelut, kehittämispäällikkö	maastoreitti Rantasalmen kirkonkylä-Porosalmi on toteutettu vuoden 2025 loppuun mennessä => Esiselvityshanke on toteutettu. Toistaiseksi ei etene jatkovalmisteluun. pyöräilyreitit on päivitetty karttamateriaaliin vuoden 2024 loppuun mennessä

			=> Kesken, kunta ei osallistunut seudulliseen pyöräilyreittien kehittämishankkeeseen
	karttojen päivitys ja kohde-esittelyt	Järvi-Saimaan Palvelut Oy/liikuntapalvelut	karttojen päivitys ja kohde-esittelyt on tehty vuoden 2024 loppuun mennessä => Kesken
Nuorten kohtauspaikan järjestelyt	tilajärjestelyn suunnittelu ja toteutus	kehittämispäällikkö, nuorisotoimi, Järvi-Saimaan Palvelut Oy	nuorten kohtaamispaikka on toiminnassa vuoden 2024 loppuun mennessä => Nuorisotilan lisäksi ei nuorten kuulemisessa ole tullut esille erityistä, erillistä kohtaamispaikkatoivetta
	Nuokkarin tilojen jatko ja monitoimitilan järjestäminen	kehittämispäällikkö, nuorisotoimi, Järvi-Saimaan Palvelut Oy	tilajärjestelyjen suunnitelma on valmis vuoden 2023 loppuun mennessä => Nuorisotilalle on tehty vuokrasopimus uuteen tilaan 1.1.2024 alkaen. Aseman bänditilan muutto Susihalliin valmisteltu myös ja toiminta Susihallissa alkaa vuoden 2024 alusta.
Kuntalaisten olohuoneen järjestelyt	toimitilaratkaisun hakeminen kaikenikäisiä palvelevasta kuntalaisten kokoontumistilasta, jossa myös kulttuuritoimintojen mm. näyttelyiden järjestämismahdollisuus	hallintopäällikkö, kehittämispäällikkö, Järvi-Saimaan Palvelut Oy	toimivat tilat ovat käytössä vuoden 2023 loppuun mennessä => Tilajärjestelyt tehty vuoden 2023 aikana ja tila otetaan käyttöön vuoden 2024 alkupuolella.

Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit
Organisaation uudistaminen ja palveluprosessien uudistaminen	riittävän organisaation turvaaminen palvelutuotannossa	hallintopalvelut, kunnanjohtaja	palvelut pystytään tuottamaan toimialoilla => vuoden 2022 aikana rekrytoitiin uusi kunnanjohtaja ja hallintopäällikön tehtävä hoidettiin osan vuotta viransijaisuutena. Yksi palvelusihteerin paikka

			täytettiin. Uuteen henkilöresurssiin saatu määrärahaa vuoden 2023 talousarvioon mm. markkinointi-viestintähenkilön ja liikuntaohjaajan tehtävät tulevat haettaviksi. => Vuoden 2023 aikana rekrytoitiin hallintopäällikkö, liikunnanohjaaja ja kulttuurikoordinaattori ja hetkellisesti markkinointi-viestintähenkilö.
	sähköisten palvelujärjestelmien käyttöön otto ja monipuolistuminen	hallinto- ja palveluiden toimialat, rakennusvalvonta	käytössä olevien sähköisten palvelujärjestelmien määrä => Tällä hetkellä käytössä ovat sähköiset palvelujärjestelmät: Lupapiste, Wilma, Kirjaston lainauspalvelut ja Finna - tietopalvelu, Daisy -järjestelmä varhaiskasvatuksessa
	hallittu siirtymä hyvinvointialueen käynnistyessä	kaikki toimialat, Etelä-Savon hyvinvointialue	yhteistyöverkostot hyvinvointialueen palvelutoimijoiden kanssa luotu ja toimivat => työ aktivoitunut vuoden 2023 loppupuolella. Opiskeluhoitohenkilöstö jatkoi työtään entisessä tilassa mutta niukemmin resurssein vuonna 2023. Yhteistyö koulun, kuraattorin ja terveydenhoitajan kanssa toimii hyvin.

Yrittämiseen ja työntekoon kannustaminen

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit
Palvelusetelin käytön laajentaminen	palvelusetelit aikuisten harrastamiseen	hallintopalvelut	palvelusetelit yritys palveluntarjoajana/ palvelusetelit kaikki => palveluseteleitä on myönnetty molempina vuosina viidelle yhdistykselle ja yksi yritys on tuottanut useammalle yhdistykselle palveluita

Työmarkkinoiden kohtaantohaasteisiin ja työvoimapulaan ratkaisujen hakeminen	yritysten työvoimatarpeiden kartoittaminen	yrittäjät, yhdistykset, TE-toimisto, Etelä-Savon hyte-alue, oppilaitokset, työllisyydenhoito ja yrityskoordinaattori	työllisyysaste nostaminen 64 %sta 67 %iin => Työllisyysaste 18-64-vuotiaat 70.6 % v. 2021 => Työllisyysaste 18-64- vuotiaat 73,8 % v. 2022
	vapaana olevan työvoiman työllistymisen edistäminen		työttömyysprosentti alle 7 % => Vaihtelee kuukausittain, 7,7 % alimillaan v. 2022 => Vaihtelee kuukausittain 6,6 % alimillaan v. 2023
	koulutusyhteistyöhön panostaminen		rekrytilaisuus järjestetty 1 kerta/vuosi => Järjestetty keväällä 2022 ja 2023
	yhdistysten roolin vahvistaminen työllisyyden hoidossa	yhdistykset ja työllisyydenhoito	järjestyneiden työpaikkojen lukumäärä => v. 2022 5 kpl työllisyydenhoidon tiedossa, osa menee suoraan yhdistyksiin => v. 2023, 3 kpl työllisyydenhoidon tiedossa, osa menee suoraan yhdistyksiin
Yrittäjyyskasvatuksen edistäminen	yrityskylätoiminta järjestetään vuosittain	rehtori, vastuupettajat	yrityskyläkäynnit on järjestetty vuosittain => on järjestetty 6. ja 9. luokkalaisille
	4H -yrityskasvatuksen toimintojen edistäminen	4H-yhdistys, nuorisotoimen avustukset	4H-yritystoimintaa on vuosittain käynnissä => 7 kpl 4H -yrityksiä vuonna 2022 => 9 kpl toiminnassa olevaa yritystä vuonna 2023
	lukion matkailulinjan yhteistyö paikallisten matkailuyritysten kanssa	lukion talousarvio	opintoretket yrityksiin, käyntikerrat/v => 3 krt vuonna 2022 (Erasmus+ -hankeviikko)

			<p>työharjoittelupaikat yrityksissä, kpl/v => 4 kpl/ 2022 => 4 kpl/2023 Luontoliikunnan ja matkailun kurssi toteutetaan Järvisydämessä lukuvuonna 2023-2024. Kurssin opetus ostetaan Tanhuvaaran urheiluopistolta.</p>
--	--	--	--

Kuntaisten omatoimisuus ja aktiivisuus

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit
Osallistava budjetointi	nuorten osallistamishanke	AVI:n hankerahoitus + nuorisotoimen omavastuuosuus	hankkeen toteutuma => Ei saatu hankerahoitusta Kunnanvaltuuston osoittamalla toimintatunnilla hankittiin nuokkarille nuorten toiveiden mukaisesti sähköpiano vuonna 2023.
	palvelusetelit aikuisten harrastamiseen	hallintopalvelut	myönnettyjen palvelusetelien määrä, kpl => palvelusetelitä on myönnetty viidelle yhdistykselle molempina vuosina
	kuulemistilaisuudet	eri hallinnon alat, kunnahallitus, kunnanvaltuusto	järjestetyt kuulemiset => järjestetty kuulemiset hyvinvointisuunnitelmaan, kulttuuristrategiaan ja talousarvion valmisteluun liittyen v. 2022 => järjestetty kuntalaisolohuoneeseen liittyvä jatkuva kuuleminen helmikuussa ja liikuntailta lokakuussa 2023
Aktiivinen yhteistyö sidosryhmien kanssa	tapahtumat/tilaisuudet eri järjestöjen kanssa hyvinvointia edistävin teemoin	hyvinvointikoordinaattori, palveluiden toimiala, kirjasto ja liikuntapalvelut, vanhus- ja vammaisneuvosto, eläkejärjestöt,	järjestettyjen tapahtumien ja tilaisuuksien määrä Vuosi 2022 => Puh.ork. 39 kpl => Kulttuuritoimen

		<p>puhallinorkesteri, RU ja kylä- ym. yhdistykset eri toimialojen avustukset ja erilliset talousarviovaraukset</p>	<p>avustusten tuella 11 kpl => Vetehiset maakunnallinen hanke 1 kpl => 13 muuta tapahtumaa mm. kirjastolla</p> <p>Vuosi 2023 => Kirjastossa oli yhteensä 94 tapahtumaa => Kylätoiminta 34 tapahtumaa => Puhallinorkesteri 48 => Kulttuuritoimen avustukset 7 => Kunnan omat tai yhteistyössä toteutetut 14</p>
	<p>tiedonkulun tehostaminen</p>	<p>eri toimialat, yhdistystoimijat</p>	<p>tapahtumatieto on helposti saatavilla ja kanavia osataan käyttää mm. sähköiset kalenterit ja verkkosivut => Savonlinnan seutukalenteri on kunnan verkkosivuilla käytettävissä ja kunnan tapahtumalistaukseen on voinut tapahtumatiedot ilmoittaa. Tapahtumat on jaettu myös kunnan somessa ja kunnanviraston sähköisellä näyttötaululla. Kirjaston ja kauppojen ilmoitustauluille on viety tapahtumatiedotteita. Sähköpostijakelu on myös jaettu tietoa tapahtumiin ja muuhun toimintaan liittyen.</p> <p>järjestötapaamiset 1-2 * v => kulttuuritoimi 2 kpl v. 2022 ja 4 kpl v. 2023</p> <p>yrittäjien aamukahvitilaisuudet 4-6 * v => järjestetty 1 kerran joulukuussa 2022 => järjestetty 3 kertaa ja 8 muuta yrittäjäyhteistyötapahtumaa tai tilaisuutta v. 2023</p>

	kolmannen sektorin toiminnan tukeminen	toiminta-avustukset, hallinto ja palveluiden toimiala	jaettujen avustusten määrä /vuosi => Jaetut avustukset 2022: Kulttuuritoimi 7 kpl, Liikuntatoimi 1 1 kpl, Kulttuuri+nuorisotoimi 1 kpl (puhork sopimus), Nuorisotoimi 1 kpl (4H sopimus) => Jaetut avustukset 2023: puhallinorkesterin nuorisot ja kulttuuriavustus sopimuksen mukaan, 4H nuorisotavustus sopimuksen mukaan, 4 muuta kulttuuriavustusta, 11 liikunta-avustusta
Omaehtoisen liikkumisen lisääminen	lasten ja nuorten liikuntamahdollisuuksien lisääminen leikkipuiston kehittämisen ja ohjatun toiminnan lisäämisen kautta	palveluiden toimiala, varhaiskasvatus ja järjestöt	leikkipuisto on uusittu vuoden 2025 loppuun mennessä => Leikkipuiston rakentaminen käynnissä vuonna 2023, viimeistelytyöt keväällä 2024 alle kouluikäisille on järjestetty ohjattua liikuntatoimintaa viikoittain => Suunnitteilla MLL:n toimintana alkavaksi v. 2024
	kirjastosta ja kirjastoautosta lainattavien liikuntavälineiden lisääminen	kirjasto, liikuntapalvelut, yrityslahjoitukset	lainattavien liikuntavälineiden lainausmäärä/vuosi => 81 lainausta v. 2022 => 91 lainausta v. 2023 toteutuneet liikuntavinkit => liikuntavinkit toteutuneet liikunnanohjaus-hankkeen kautta v. 2023
	kirjaston kuukausittainen liikuntavinkki		
	suorituspisteiden keräyskampanjat vuoden ajan mukaista toiminnan markkinointia lisätään	Järvi-Saimaan Palvelut Oy/liikuntapalvelut, kehittämisspäällikkö ja yrityskoordinaattori	kävijämäärät pisteenkerääjämäärä => Kesken
	koulumatkapyöräilyyn kannustaminen	hankerahoitus koulun pyörätelineinvestointiin ja	koulukeskuksen pyörien säilytystelineistö on

		<p>budjettivaraus koulupäivän aikaisiin siirtyämiin käytettävien pyörien hankintaan, kehittämisspällikkö, peruskoulun ja lukion rehtorit, Järvi-Saimaan Palvelut Oy</p>	<p>päivitetty ja pyöriä hankittu 10 kpl koululaisten käyttöön vuoden 2023 loppuun mennessä => Vuonna 2023 Pyörätelineistö uusittu, 75 uutta telinepaikkaa. Traficommin avustus saatu toteutukseen. Pyörähankinta kesken.</p>
<p>Henkisen hyvinvoinnin edistäminen</p>	<p>ohjatun toiminnan, liikunnan ja muun kurssitoiminnan toteuttaminen kuntakeskuksessa ja kylillä</p>	<p>liikuntapalvelut, kansalaisopisto, yhdistykset</p>	<p>kurssien määrä kirkonkylällä ja kylillä, osallistujamäärät => Kurssit yhteensä v. 2022 (ml. luennot, tapahtumat, yhteistyönä järjestetyt kurssit): 92 (luentoja 7, tapahtumia 3), joista kylillä järjestetty 9 Osallistujamäärät yhteensä: (kirkonkylä + kylät) 1671, josta kylien kurssien osallistujat yhteensä 101 => Kurssit yhteensä v. 2023 (ml. luennot, tapahtumat, yhteistyönä järjestetyt kurssit): 124 (tapahtumia 5), joista kylillä järjestetty 0 Osallistujamäärät yhteensä: (kirkonkylä + kylät) 1370, josta kylien kurssien osallistujat yhteensä 64</p> <p>aikuisten palveluseteliryhmät S22 => Syksyn 2022 tilanne: - Tuusmäen kyläyhdistys ry, liikuntaryhmä 8 osallistujaa - Rantasalmen Urheilijat ry /Taitoluistelujaosto, SkateFit 6 osallistujaa - Rantasalmen Eteläinen Maa- ja kotitalousseura ry, Hiltulan terveysliikunta 10 osallistujaa - Asikkala-Vaahersalon kylätoimikunta ry, Asikkalan jumppa 5 osallistujaa - Tiemassaaren kyläyhdistys ry,</p>

			<p>Liikuntaryhmä Veskansan notkeat 7 osallistujaa</p> <p>=> vuosi 2023:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tuusmäen kyläyhdistys ry, liikuntaryhmä 6 osallistujaa - Rantasalmen Urheilijat ry /Taitoluistelijaosto, SkateFit 7 osallistujaa - Rantasalmen Eteläinen Maa- ja kotitalousseura ry, Hiltulan terveystoimikunta 13 osallistujaa - Asikkala-Vaahersalon kylätoimikunta ry, Asikkalan jumppa 11 osallistujaa - Kolkontaipaleen kyläyhdistys ry Harrastelijakokit 6 osallistujaa
	<p>Kirjasto ja kirjastoauto edistävät lukemista, itsensä kehittämistä ja ymmärtämistä, tiedonhankintaa ja sosiaalista kanssakäymistä</p> <p>Kirjasto tarjoaa tiloja oppimiseen ja kansalaistoimintaan ja edistää demokratiaa</p>	<p>kirjasto, yhdistykset, kansalaisopisto</p>	<p>kirjaston ja kirjastoauton asiakasmäärä</p> <p>=> Yhteensä 50 167, josta kirjasto 38 944 ja Jasso 11 223 v. 2022</p> <p>=> kirjaston asiakasmäärä 46 251 ja kirjastoauton asiakasmäärä 10 523 v. 2023</p> <p>digineuvonnan ja tapahtumien määrä</p> <p>=> 1981 osallistujaa v. 2022</p> <p>=> vuonna 2023 Digineuvontaa 158:lle henkilölle. Kirjaston tapahtumiin osallistui yhteensä 2 409 henkilöä. Kirjastossa oli yhteensä 90 tapahtumaa, joista kirjasto päävastuullisena järjestäjänä oli 78:ssa tapahtumassa.</p>
	<p>kouluterveydenhuollossa IPC-ohjauksen käyttöönotto nuorten ennaltaehkäisevän mielenterveystyön tukemisessa</p>	<p>kouluterveydenhoitaja ja -kuraattori</p>	<p>menetelmä on otettu käyttöön vuoden 2023 aikana</p> <p>=> Otettu käyttöön vuoden 2022 puolella.</p>

			asiakkuuksien lukumäärä => 7 hlöä
	koulujen painopisteet koululaisten ja opiskelijoiden hyvinvointi ja koulussa viihtyminen	koulujen talousarviot, rehtorit	kouluterveyskysely => -/2022 (toteutuu joka toinen vuosi, viimeksi 2021) => toteutunut vuonna 2023
	mielenterveys- ja päihdepalvelujen toimintapaikka Kompassin toiminnan edistäminen	Hyvinvointialue, työllisyydenhoito	viikottaista toimintaa tarjolla asiakkaille => toimintaa on ollut tarjolla viikoittain, pl. loma- ajat
Voimaa vanhuuteen - toiminta	TaloTsemppari - toiminnan käynnistäminen	Hyvinvointialue, hyvinvointikoordinaattori, järjestöt	toimijoiden lukumäärä => yksi koulutus oli, jossa 4 osallistujaa, toiseen koulutukseen ei tullut yhtään osallistujaa v. 2022 => vuonna 2023 ei ole järjestetty ko. koulutusta.
	vertaisohjaajien ja ulkoiluystävien löytäminen ja kouluttaminen ikäihmisten liikkumisen tueksi	Hyvinvointialue, vanhus- ja vammaisneuvosto, järjestöt	vertaisohjaajien ja ulkoiluystävien lkm => aktiivisia vertaisohjaajia kuntosaliohjaajina 4, ulkoiluystävien määrä ei tarkemmin tiedossa v. 2022 => aktiivisia vertaisohjaajia kuntosaliohjaajina 4-6, ulkoiluystäviä 5 v. 2023
	päivätoiminnan uudelleen käynnistäminen ja tarvittavat tilajärjestelyt	Hyvinvointialue, järjestöt	päivätoimintaa tarjolla viikoittain => toiminta ei ole alkanut
	Käskynkkä -toiminnan ylläpito	Hyvinvointialue, vanhus- ja vammaisneuvosto, järjestöt	Käskynkkä -toiminta toteutuu viikoittain ja vapaaehtoisten määrä on kasvanut => Toimintaa tarjolla edelleen, vapaaehtoisten määrä vähentynyt edelleen
Systeemisen työotteen käyttöönotto lastensuojelutyössä	sosiaalityö: Yhteistyön lisääminen siten, että asiakkaan/asiakasperheen osallisuus ja vaikuttamismahdollisuus lisääntyvät	Hyvinvointialue /lapsiperheiden sosiaalityö/ lastensuojelu	asiakkuuksien lukumäärä => toiminnan juurruttaminen on aloitettu vuoden 2022 puolella => Toimintamallin soveltuus lapsiperhepalveluiden toimintaan on arvioitava uudelleen, ei aktiivikäytössä v. 2023

OSA III VALTUUSTOKÄSITTELY

6 Hyvinvointityöryhmä

Hyvinvointityöryhmän jäsenet olivat vuonna 2023 kunnanhallituksen jäsen Sanni Kemppainen, rehtori Antti Turkki, etsivä nuorisotyöntekijä Taija Pihlaja, varhaiskasvatuspäällikkö Pasi Savolainen, työllisyysohjaaja Jenna Roponen, liikuntapaikkamestari Arto Tileus, fysioterapeutti Pauliina Silvennoinen Etelä-Savon hyvinvointialue, vanhus- ja vammaisneuvoston puheenjohtaja Helena Kärkkäinen ja hyvinvointityöryhmän koordinaattori ja kehittämisspäällikkö Johanna Keränen.

7 Vuosiraportin 2023 hyväksyminen

Vuosiraportti 2023 on hyväksytty palvelulautakunnassa xx.xx.2024 x, kunnanhallituksessa xx.xx.2024 xx ja kunnanvaltuustossa xx.xx.2024 xx.